

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Bakalářská práce

**Téma: Role Hizballáhu v řešení syrského vnitrostátního
konfliktu**

Darek Zach

Plzeň 2024

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta filozofická

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Studijní program Mezinárodní teritoriální studia

**Studijní obor Mezinárodní vztahy – teritoriální studia se zaměřením
na britská a americká studia**

Bakalářská práce

**Téma: Role Hizballáhu v řešení syrského vnitrostátního
konfliktu**

Darek Zach

Vedoucí práce:

Mgr. Miroslav Plundrich

Katedra politologie a mezinárodních vztahů

Fakulta filozofická Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2024

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně za použití jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň duben 2024

.....

Darek Zach

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Miroslavu Plundrichovi za ochotu, trpělivost, odborné vedení mé bakalářské práce a cenné rady. Rovněž bych chtěl poděkovat svým blízkým a rodině za jejich emocionální podporu a trpělivost.

Obsah

Seznam použitých zkratk.....	6
Úvod	1
1 Teoreticko-konceptuální zázemí	4
1.1 Konceptualizace nestátních aktérů.....	4
1.1.1 Definice ozbrojeného nestátního aktéra.....	4
1.1.2 Ozbrojení nestátní aktéři na Blízkém východě jako <i>sui generis</i>	6
1.2 Pojetí konfliktů.....	8
1.2.1 Vnitrostátní konflikt.....	9
1.2.2 Vnitrostátní konflikt s externími aktéry.....	10
2 Hizballáh a jeho modus operandi	13
2.1 Hizballáh a Osa odporu.....	14
2.1.1 Vztah Hizballáhu s Íránem.....	14
2.1.2 Vztah s Hamásem.....	15
2.1.3 Vztah se Sýrií.....	16
3 Vhled do syrského konfliktu	18
3.1 Vznik a dynamika konfliktu.....	18
3.1.1 Politická a náboženská dynamika konfliktu.....	20
4 Role Hizballáhu v syrském vnitrostátním konfliktu	22
4.1 Důvody intervence Hizballáhu v konfliktu.....	22
4.2 Eskalace syrského konfliktu.....	23
4.3 Dílčí činnosti Hizballáhu v konfliktu.....	26
4.4 Důsledky účasti Hizballáhu v syrském konfliktu.....	31
4.4.1 Politické změny v důsledky účasti Hizballáhu v konfliktu.....	32
4.4.2 Ekonomické změny v důsledku účasti Hizballáhu v konfliktu.....	33
Závěr	36
Seznam použité literatury	40
Resumé	48
Přílohy	49

Seznam použitých zkratk

ISIS	Islámský stát
NSA	Nestátní ozbrojený aktér
OSN	Organizace spojených národů
SAE	Spojené arabské emiráty
USA	Spojené státy americké
YPG	Lidové obranné jednotky (Yekîneyên Parastina Gel)

Úvod

Syrský konflikt, který vypukl v roce 2011 jako pokojné protestní hnutí proti vládě prezidenta Bašára al-Asada, se přetransformoval v jeden ze zásadních konfliktů na Blízkém východě. Do konfliktu se začaly prolínat různé politické zájmy dalších aktérů, které negativně ovlivnily vývoj konfliktu, a dokonce přispěly k úpadku bezpečnosti a destabilizaci regionu. Mezi zainteresované aktéry patří vedle syrské vlády a opozičních skupin zejména kurdské jednotky (jako například YPG), ISIS, Írán a Hizballáh.

Vedle výše zmíněných aktérů se do konfliktu zapojili přímo či nepřímo i další aktéři a regionální hráči. Což mělo za následek, že se v Sýrii regionální politické zájmy staly klíčovými pro všechny aktéry konfliktu. Vojenské operace obvykle přispívají k dosažení konkrétních politických cílů, jako je zajištění strategických pozic, ochrana určitých etnických nebo náboženských skupin a posílení vlivu v regionu. Politické zájmy se poté stávají klíčovými determinanty formující průběh konfliktu, určující priority a strategie jednotlivých aktérů. Může se jednat o upevnění moci, kontrolu nad ekonomickými zdroji, nebo prosazování ideologických a geopolitických cílů. Konflikt v konečném důsledku přispívá k vytváření nestabilního prostředí s negativními dopady na civilisty a celkovou bezpečnost postižených oblastí. V důsledku těchto aktivit, které ovlivňují i geopolitickou scénu na Blízkém východě, dochází postupně ke změně politické a bezpečnostní dynamiky v regionu.

Vedle mezinárodních aktérů, mezi které patří Ruská federace, Turecko, Spojené státy americké a Saudská Arábie, má klíčovou roli v syrském konfliktu i zmíněný Hizballáh. Jeho dlouhodobé spojení s Asadovým režimem zvyšuje jeho význam v regionu a vyvolává otázky o jeho skutečném vlivu. Angažovanost Hizballáhu v syrském konfliktu není pouze okrajová, ale stabilní a strategická, což z něho činí klíčového aktéra v regionální politice Blízkého východu. Jeho zapojení rovněž představuje důležitý prvek v rovnováze sil mezi regionálními mocnostmi a má významné důsledky pro celý Blízký východ.

V rámci širšího kontextu syrského konfliktu je důležité prozkoumat úlohu Hizballáhu v rámci takzvané *Osy odporu*, která sehrává důležitou roli v celém konfliktu. Tato velice silná protiamerická aliance mezi Íránem, Sýrií a Hizballáhem existovala již před vypuknutím syrského povstání. Cílem tohoto spojení bylo vytvořit frontu proti Americe a jejím spojencům na Blízkém východě. Detailnější zkoumání spojení Hizballáhu s Asadovým režimem a jeho účasti v *Ose odporu* nám poskytne hlubší pohled na motivaci a dopad jeho rozhodnutí v rámci syrského konfliktu.

S ohledem na klíčovou roli Hizballáhu v syrském konfliktu a jeho významnému spojení s Asadovým režimem v rámci *Osy odporu* považuji za zásadní ji hlouběji prozkoumat a představit. Proto se ve své práci zaměřím na analýzu různých rozměrů motivací, které vedly k aktivní účasti Hizballáhu v konfliktu, včetně jeho vojenských operací, ekonomických faktorů a politických jednání. S ohledem právě na výše zmíněnou významnou účast Hizballáhu ve vnitrostátním syrském konfliktu je má výzkumná otázka sestavena následovně:

„Jakým způsobem se Hizballáh angažoval v syrském vnitrostátním konfliktu?“

Jak je tedy z mé výzkumné otázky patrné, cílem této bakalářské práce je podrobně zkoumat roli Hizballáhu ve vnitrostátním syrském konfliktu a mimo jiné analyzovat, jakým způsobem tato organizace ovlivnila vývoj celé situace. Vzhledem k účasti Hizballáhu, jako významného nestátního aktéra, se v syrském konfliktu naskýtá řada klíčových oblastí, které vyžadují hloubkový průzkum. Důležitým aspektem je zhodnocení politického vlivu Hizballáhu v regionu a jeho vztahů s dalšími aktéry, včetně syrské vlády, Íránu a dalších hráčů z mezinárodního pole. Zároveň budou zkoumány faktory, které ho k účasti vedly, a jeho vliv na politickou situaci na Blízkém východě. K dosažení těchto cílů budou využity různé metody výzkumu, včetně studií případů konkrétních událostí z období syrského konfliktu.

Má bakalářská práce je koncipována jako jednopřípadová studie politicko-militantního hnutí Hizballáh v syrském konfliktu. V jejím rámci budu analyzovat, jakou roli Hizballáh v konfliktu sehrál. V první části v rámci *Teoreticko-konceptuálního zázemí* se postupně zaměřím na teoretickou konceptualizaci nestátních aktérů, kde blíže představím definici tohoto pojmu, který je provázán celou bakalářskou prací, a následně ho zařadím do kontextu Blízkého východu (viz podkapitola 1.1.2 *Ozbrojení nestátní aktéři na Blízkém východě jako sui generis*). Dále v podkapitole 1.2 s názvem *Pojetí konfliktů*, se zaměřím na druhy konfliktů. Nejprve však definuji základní pojmy, kterými jsou vnitrostátní konflikt a občanská válka, které jsou typické pro téma mé práce. Následně je vyličím v rámci intervence externích aktérů tak, aby došlo k pochopení tohoto fenoménu. Ve druhé kapitole, která nese název *Představení Hizballáhu* se blíže podívám na historii vzniku této šíitské organizace a postupně přejdu k analýze vztahů, které Hizballáh má s ostatními členy Osy odporu. V poslední, třetí kapitole teoretické části se zaměřím na syrský konflikt jako celek, jak již název kapitoly vypovídá. Vysvětlím, jak se původně občanské protesty transformovaly v jeden z nejzávažnějších střetů na Blízkém východě. Zároveň analyzuji faktory, které k tomu vedly, a jakým způsobem ovlivnily politickou a náboženskou dynamiku.

V analytické části, konkrétně ve čtvrté kapitole s názvem *Hizballáh v syrském konfliktu* se postupně zaměřím nejprve na důvody, které vedly Hizballáh k aktivní účasti v syrském konfliktu. Následně v podkapitole 4.2 *Eskalace syrského konfliktu* představím klíčové události, které zapříčinily, že se do konfliktu začali zapojovat další aktéři. Rovněž se zaměřím chronologicky na samotné aktivity organizace. V poslední podkapitole se budu zabývat důsledky účasti Hizballáhu v konfliktu, kde nastíním, jakým způsobem intervence šíitské politicko-vojenské organizace ovlivnila politickou a ekonomickou situaci v Libanonu, kde Hizballáh působí, a samotnou organizaci. V závěru mé práce shrnu poznatky z mého výzkumu. Celková struktura je navržena tak, aby poskytla komplexní a hluboký pohled na roli Hizballáhu ve vnitrostátním syrském konfliktu.

1 Teoreticko-konceptuální zázemí

1.1 Konceptualizace nestátních aktérů

Nestátní aktér je termín, který označuje subjekty nebo organizace, které nejsou součástí vládních struktur. Tato široká kategorie zahrnuje rozmanité entity, které operují v různých sférách společnosti. Mezi ně se řadí nejen neziskové organizace, občanská sdružení a mezinárodní instituce, ale i různá hnutí a skupiny s různorodými cíli a metodami. Tyto metody vnímáme jako způsoby, kterými mohou nestátní aktéři prosazovat své cíle nebo ideologie. Mezi takové způsoby řadíme například lobbying, demonstrace, stávky nebo jiné formy veřejného nátlaku. V dnešním kontextu se termín nestátní aktér často vztahuje k organizacím a skupinám, které se zaměřují na oblasti lidských práv, humanitární pomoci, ochrany životního prostředí nebo boje za sociální spravedlnost. Tyto entity často fungují jako důležití aktéři v oblasti občanské společnosti a mohou mít značný vliv na politické, sociální a ekonomické události. Nicméně, v některých případech může termín nestátní aktér označovat i skupiny nebo organizace, které prosazují své zájmy a cíle prostřednictvím užití násilí. Takové skupiny jsou poté obvykle označovány jako ozbrojení nestátní aktéři, kdy jejich činnost může zahrnovat teroristické útoky, ozbrojené střety nebo různé sabotážní akce, které mají zásadní dopad na situaci v daném regionu nebo státě. Tento druh nestátních aktérů může v konečném důsledku hrát klíčovou roli v politickém dění a mezinárodních vztazích, a jejich přítomnost a činnost často představují výzvu pro stabilitu a mír ve světě (Clapham 2016 1–3).

1.1.1 Definice ozbrojeného nestátního aktéra

Definovat ozbrojeného nestátního aktéra v mezinárodním systému a stanovit kritéria, které musí splňovat, aby byl za takového prohlášen, je poměrně složité. Podle Schneckenera (Schneckener 2006: 25) označení *ozbrojený nestátní aktér* zahrnuje subjekty, které *vykazují ochotu i schopnost použít sílu k naplnění svých cílů, a to bez formální příslušnosti ke státním institucím jako je armáda, policie*

nebo speciální jednotky. Z tohoto hlediska vyplývá, že ozbrojený nestátní aktér může disponovat vlastním rozhodovacím mechanismem a politikou, které následně mohou mít významný dopad na mezinárodní systém (Darwich 2021: 3).

Na základě výše zmíněné definice bychom mohli do skupiny ozbrojených nestátních aktérů zařadit politické milice, paramilitární organizace, náboženské a etnické skupiny, teroristické organizace a opoziční síly a další¹. Tito jednotliví aktéři následně představují dvojsečnou hrozbu v mezinárodním systému. Na jedné straně jsou zodpovědní za násilí vůči civilistům a úpadku státní ekonomiky. Na straně druhé často reflektují socioekonomické a politické problémy, jelikož mohou být hlasem občanské nespokojenosti. Následné mezinárodní obavy z těchto aktérů jsou založeny na několika skutečnostech. Za prvé, znesnadňují ukončení konfliktů a obnovu stability, což může vést k opětovnému eskalaci násilí. Za druhé, často operují mimo své území, čímž může docházet k destabilizaci daného regionu. A v neposlední řadě ovlivňují mezinárodní mírové operace, napadají mezinárodní jednotky a brání poskytování humanitární pomoci (Schneckener 2010: 229–230).

Někteří ozbrojený nestátní aktéři mohou mít svou vlastní politiku a strategie, které se mohou výrazně lišit od tradičních nestátních aktérů. Hill (2015: 4) definuje zahraniční politiku těchto aktérů jako souhrn oficiálních vnějších vztahů vedených nezávislým subjektem v mezinárodních vztazích, který nemá status státu. Jejich chování v mezinárodním systému je dost často komplikované a rozmanité. Může se totiž jednat o spolupráci s místními vládami, ale zároveň i o teroristické útoky nebo zapojení se do regionálních konfliktů. Taková rozmanitost a komplexnost v jejich politických cílech a chování způsobuje, že jejich role v mezinárodní politice je většinou složitá a nepředvídatelná (Longley 2022).

---

¹ Ozbrojený nestátní aktéři v mezinárodním systému představují převážně subjekty s určitou mírou nezávislosti a autonomie. Jejich role jako samostatných hráčů vychází z faktu, že mezinárodní vztahy nejsou omezeny pouze na činnost států. Nicméně zde pak máme i aktéry, které jsou úzce napojené na stát a s definicí nestátního aktéra se úplně neztotožňují. Mezi takové subjekty bychom mohli zařadit milice nebo paramilitární organizace (Darwich 2023: 3).

1.1.2 Ozbrojení nestátní aktéři na Blízkém východě jako *sui generis*

Mocenská dynamika na Blízkém východě se výrazně odlišuje od toho, jakou ji známe z Evropy. Zde nejsou rozhodující pouze státy a mezinárodní instituce, ale velkou roli zde hrají právě i ozbrojení nestátní aktéři. Nastíněná dominance nestátních subjektů není novinkou. Nicméně v posledních letech došlo k výraznému nárůstu jejich působení. Jejich činnost často oslabuje vnitřní suverenitu státu, kde působí, a vytváří prostředí, kde dochází k soupeření mocenských a náboženských ideologií (Valensi 2015: 60).

Blízký východ je region, který je charakteristický pro náboženskou a etnickou rozmanitost, díky které by se dalo říct, že se z tohoto regionu stává nárazníkové území určitých náboženských ideologií. Tyto ideologie následně vytváří z Blízkého východu destabilizované prostředí, ve kterém se nachází ideální podmínky pro vznik konfliktů. Mezi ty nejzásadnější náboženské entity působící na tomto regionu bychom mohli zařadit sunnity, šíity, křesťany, židy a sionisty. Mimo náboženských entit se zde vyskytují rovněž etnické skupiny, kde mezi nejvýraznější patří Kurdové, kteří se řadí k sunnitským muslimům (Singer-Rock 2015). Aktivita těchto skupin a entit je patrná na několik případech, mezi které můžeme zahrnout ovládnutí pásma Gazy Hamásem nebo narušování suverenity Libanonu Hizballáhem či jeho podporu Asadova režimu v syrské válce (Valensi 2015: 60).

Je nezbytné přijmout význam a jedinečnost role ozbrojených nestátních aktérů na Blízkém východě. Jejich zapojení do regionální dynamiky nejen odráží složitou povahu mocenského soupeření mezi státními subjekty, ale také přináší nové dimenze a výzvy v oblasti bezpečnosti a stability regionu. Napříč akademickou sférou se vedou diskuse nad tím, jak aktivity nestátních ozbrojených aktérů ovlivňují celkovou politickou situaci v regionu. Podle Browna-Felbaba (Brown-Felbab 2023) mají jednotliví aktéři rozmanité strategie a cíle, které se odlišují od běžných politických agend. Tím, že mají rozmanité strategie a cíle je myšlen fakt, že v konečném důsledku cílí výše, než je jen zisk určité politické

moci. Zároveň si jsou plně vědomi, že pokud chtějí své ambice naplnit, tak mohou čelit státním aktérům, což jen podtrhuje složitost situace na Blízkém východě.

K dosažení určitého cíle nestátního ozbrojeného aktéra může dopomoci aktivita mezinárodního hráče, který si prostřednictvím NSA bude naplňovat své mocenské ambice. To znamená, že spousta NSA má podporu ze strany silných mezinárodních aktérů (Brown-Felbab 2023). Jedním z nejvýraznějších příkladů tohoto jevu je pevná vazba mezi Hizballáhem a Íránem, která nejenže posiluje Hizballáh jako ozbrojeného nestátního aktéra, ale také komplikuje účinné intervence ze strany západních mocností. Tato komplexní síť vztahů a podpor se stává důležitým faktorem, který formuje mocenskou dynamiku v regionu a ovlivňuje snahy státních aktérů o zachování stability a bezpečnosti (Levitt 2021).

Klíčovým narativem vývoje na Blízkém východě se stal fenomén známý jako arabské jaro, které přineslo zásadní změny v regionální politice. Jednou z důležitých rovin tohoto vývoje bylo zapojení ozbrojených nestátních aktérů, kteří se stali klíčovými hráči v mnoha konfliktních oblastech. Arabské jaro přispělo k vytvoření prostředí, ve kterém tyto aktéry zaplavila finanční, materiální a vojenská podpora ze strany různých mezinárodních mocností. Před vypuknutím arabského jara v roce 2011 byla mocenská dynamika v regionu méně výrazná, avšak nástup tohoto fenoménu se výrazně zasloužil o posílení pozice nestátních ozbrojených aktérů na Blízkém východě. Toto posílení vyplynulo z intenzifikace konfliktů a vytvořilo nové dynamiky ve vztazích mezi NSA a mezinárodními aktéry. Dalo by se říct, že pokud by nenastalo arabské jaro, tak by pravděpodobně nedošlo k posílení NSA, a pokud ano, tak až v nedohledné budoucnosti a za odlišných okolností (Hassanein 2020: *passim*).

Posílení vztahů mezi mezinárodními aktéry a ozbrojenými nestátními aktéry bylo charakterizováno podporou, která se následně dělí na přímou a nepřímou. Přímá podpora zahrnuje otevřené poskytování vojenských zdrojů, jako jsou vojáci, zbraně, technologie, financování a výcvik, a je poskytována buďto přímo státním nebo nestátním aktérům. Naproti tomu nepřímá podpora spočívá v poskytování vojenské pomoci nebo podpory, která není otevřeně prohlášena nebo explicitní.

Tato podpora může zahrnovat dodávky zbraní nebo financí prostřednictvím tajných kanálů, neoficiální vojenské poradce nebo jinou skrytou podporu (Klosek 2019: 5–9). Zmíněná charakteristika podpory je klíčová pro porozumění dynamiky vztahů mezi nestátními aktéry a mezinárodními hráči, jako je například spojení mezi Hizballáhem a Íránem, kdy Írán poskytuje Hizballáhu obě formy podpory vedoucí k naplňování jeho cílů. Tyto formy podpory v kontextu Blízkého východu a syrské občanské války následně ovlivňují nejen její průběh, ale také formují politické a mocenské vztahy v regionu, kde ozbrojení nestátní aktéři hrají stále významnější roli. Jejich zvýšená intervence představuje výzvu jak pro regionální, tak pro globální bezpečnostní paradigma, kde jejich role a strategie se stále vyvíjejí v reakci na změněné geopolitické důsledky (Carnegie Endowment for International Peace 2022: 43–48).

1.2 Pojetí konfliktů

Konflikty jsou nedílnou součástí jak společenského, tak politického života, a to především kvůli lidské snaze hájit si své vlastní zájmy, což může vést k rozepřím a konfliktům. V běžném životě se snažíme konflikty řešit prostřednictvím mírových dohod, což je nejideálnější cesta, ale občas může dojít k jejich vyostření až do násilných střetů. V politické sféře, která odráží dynamiku společnosti, se názorové a zájmové rozdíly mezi politickými aktéry, jako jsou politici, politické skupiny, státní a nestátní subjekty, mohou řešit prostřednictvím jednání a kompromisů. Nicméně nalezení kýženého konsenzu není vždy snadné a postupem času může dojít eskalaci celé situace, což disponuje potenciálem k použití *soft* nebo *hard power* (Jelen nedatováno: 36).

Existuje několik typů konfliktů, které se liší podle charakteru a úrovně zapojení jednotlivých aktérů. Mezi ně patří vnitrostátní konflikty, které se odehrávají uvnitř jednoho státu a zahrnují střety mezi různými skupinami nebo frakcemi v rámci tohoto státu anebo mezistátní konflikty, které jsou mezi dvěma nebo více suverénními aktéry. Dále pak internacionalizované konflikty, které mají

domácí původ, ale zahrnují zahraniční intervenci nebo účast mezinárodních aktérů, a v neposlední řadě extra systémové konflikty, zahrnující střety mezi státy a nestátními aktéry. Jednotlivé konflikty lze poté rozdělit na symetrické a asymetrické. Symetrické konflikty jsou charakterizovány relativní vyrovnaností stran, zatímco asymetrické konflikty mají nerovnováhu v síle mezi účastníky. Tento faktor následně pak ovlivňuje časový aspekt, intenzitu a používané metody konfliktu, přičemž některé konflikty mohou být krátkodobé a rychle vyřešené, mezitím jiné mohou trvat dlouhodobě a vést k déle trvajícím občanským válkám. Intenzita konfliktu je určena používanými prostředky a metodami, které mohou zahrnovat diplomatická jednání, ale i ozbrojené střety a teroristické útoky (Jelen nedatováno: 37–39).

1.2.1 Vnitrostátní konflikt

Vnitrostátní konflikt neboli občanská válka, představuje jednu z nejvýraznějších forem konfliktů. Tento typ násilného střetu probíhá na území konkrétního státu a zapojuje jak oficiální vládní struktury, tak i organizované nestátní aktéry.² Charakterizuje ho různorodost forem, mezi které patří povstání, terorismus a etnické či náboženské konflikty. Označení těchto konfliktů jako “vnitrostátních“ opomíjí klíčovou dynamiku toho, jak tyto konflikty začínají, eskalují, zanikají a končí. Dalo by se říct, že téměř každý konflikt má vnitřní složku a vzniká v důsledku rozdílných zájmů a identit uvnitř státu, kdy jednotlivé skupiny či frakce usilují o získání moci, kontroly nad územím či prosazování svých ideologií (Grimm, Sonja – Weiffen, Brigitte 2018: 257–258). Ideálním prostředím pro vznik takového konfliktu může být politická nestabilita, sociální nerovnosti, etnické či náboženské napětí, nedostatek demokratických institucí a procesů, nebo přítomnost ozbrojených skupin nebo teroristických organizací. Tyto faktory

---

² *Vnitrostátní konflikt* je ozbrojený střet, který se odehrává uvnitř jednoho státu mezi různými skupinami, frakcemi, stranami, s cílem dosáhnout politických změn či získat moc. Konkrétní formou vnitrostátního konfliktu je *občanská válka*, charakterizována intenzivním soupeřením mezi vládními a nestátními aktéry o politickou moc a kontrolu nad územím, často s dlouhodobými důsledky pro politický režim či stabilitu státu (Metternich, Nils – Gleditsch, Skrede Kristian – Dorussen, Han – Ruggeri, Andrea: 2012). K výše zmíněnému vymezení je v práci takto nahlíženo.

mohou napomocet a vést k eskalaci do občanských válek, které v konečném důsledku mohou mít vážné důsledky nejen pro daný stát, ale i pro stabilitu celého regionu (Brown 1996: 1–3).

1.2.2 Vnitrostátní konflikt s externími aktéry

Vnitrostátní konflikty s intervencí ze strany externích aktérů mají mnohem menší šanci skončit vyjednáváním než samotné války mezi státy na mezinárodní úrovni. Faktem je, že jak vlády, tak i povstalecké skupiny během války potřebují zbraně, munici a kapitál, což jim může být poskytnuto právě od externích aktérů. Tyto externí aktéry bychom následně mohli rozdělit na dvě skupiny. První skupinu tvoří ti, jejichž vnější účinky jsou nezamýšlené, kdy příkladem mohou být akce mezinárodních finančních institucí nebo různých humanitárních agentur. Jejich úsilí je zaměřeno na poskytování humanitární pomoci, obnovu a podporu pro postižené oblasti, avšak i jejich působení může mít vedlejší efekty, které ovlivňují dynamiku konfliktu. Druhou skupinu představují externí aktéři, kteří úmyslně zasahují do konfliktu na určitém regionu s cílem prosazovat své vlastní zájmy nebo se snahou destabilizovat stát záměrně. Tito aktéři mohou poskytovat podporu ozbrojeným nestátním aktérům, kteří se konfliktu účastní anebo samotným ozbrojeným nestátním aktérem být a poskytovat podporu povstaleckým skupinám. Je to právě záměrná intervence ze strany nestátních aktérů, která dost často brání mírovým jednáním a stabilizaci regionu (Grimm, Sonja – Weiffen, Brigitte 2018: 257–259, Stedman, Stephen John: 1999: 4).

Skutečnost, že vnitrostátní konflikty patří mezi nejsložitější typy konfliktů, pokud jde o dosažení mírové dohody prostřednictvím vyjednáváním, je zdůrazněna historickými údaji. Například v devatenáctém století se pouze zhruba jen jedno procento těchto konfliktů podařilo ukončit prostřednictvím mírových jednání. Většina válek tohoto typu poté skončila buď úplnou porážkou jedné ze stran nebo kapitulací. Přesné důvody tohoto jevu nelze jednoznačně určit. Stedman (1999: 16) ve své knize (*International actors and internal conflicts*) naznačuje, že

klíčovým faktorem je riziko, kdy jedna strana by mohla mít snahu vyjednávat a provést kroky směřující k mírovému řešení, zatímco druhá strana by tento postup využila ve svůj prospěch. V takovém případě se nabízí možnost využití externích aktérů, kteří mohou fungovat jako mediátoři v těchto typech konfliktů. Jejich zahrnutí může pomoci zvýšit důvěru mezi stranami a učinit proces vyjednávání více vyváženým. Tímto způsobem mohou externí aktéři hrát konstruktivní roli při usmíření konfliktních stran a dosažení mírové dohody.

S rostoucí globalizací a vzájemnou propojeností na mezinárodní scéně dochází k častějším střetům zájmů a cílů, což často vyústí v napětí a ozbrojené konflikty. V této situaci nabývá mediace jako prostředek neutrální třetí strany stále většího významu. Mediace má snahu vytvořit důvěryhodné prostředí, ve kterém mohou konfliktní strany otevřeně vyjádřit své zájmy a hledat kompromisní řešení, které uspokojí obě strany. Z idealistického hlediska může mediace nejen ukončit nepřátelství, ale také položit základy pro trvalý mír a spolupráci. Nicméně, z reálného pohledu je klíčové si uvědomit, že úspěch mediace výrazně závisí na dostupnosti neutrálního mediátora, který může být i externím aktérem, a na podpoře ze strany mezinárodního společenství (Zhormartkyzy 2023: 169–178).

V situacích, kdy není možná mediace kvůli složité dynamice vnitrostátních konfliktů, často dochází k tomu, že externí aktéři přistupují k použití různých mocenských nástrojů, mezi které patří zejména kombinace *hard* a *soft power*. Tyto strategie jim následně umožňují ovlivnění nejen průběh konfliktu, ale především dosažení jejich strategických a politických cílů (Kalyvas 2006: 99–101).

Hard power je vojenský nástroj, který jak už její název vypovídá zahrnuje vojenské intervence, dodávky zbraní a vojenskou podporu. Její primární účinek je, že vede k posílení pozice jedné strany v konfliktu a oslabení pozice strany druhé. Dá se s jistotou říct, že tato strategie s sebou přináší riziko eskalace násilí a prodloužení konfliktu. Nicméně z druhého pohledu může být vnímána jako nástroj, který je využíván k dosažení určitých cílů nebo právě k ovlivnění průběhu konfliktu. Tímto ovlivněním může být například změna poměru sil mezi konfliktními stranami, oslabení druhé strany, získání strategických výhod nebo

dosazení určitých politických cílů, jako je především udržení a posílení vlivu v regionu. Naopak soft power je strategie, která využívá diplomatické, ekonomické a humanitární prostředky, díky kterým aktéři získávají podporu a sympatie místních obyvatel a které posilují jejich legitimitu. Dost často nastává situace, kdy jednotliví aktéři tyto strategie různě kombinují, což jim umožňuje flexibilně reagovat na různé fáze konfliktu a v první řadě dosáhnout svých strategických cílů s minimálním rizikem a s minimálními náklady (Diplomacy Network 2023).

2 Hizballáh a jeho modus operandi

Hizballáh je šíitská muslimská politická strana a militantní skupina, která působí na území Libanonu. Tato organizace postupně vznikala v roce 1982 během libanonské občanské války a jejich politika je zásadním způsobem ovlivněna svou nenávisť k Izraeli a odmítáním západního vlivu na Blízkém východě. Mezi nejvýraznější spojence této militantní skupiny se řadí Írán, Sýrie anebo Hamás, a je to právě Írán, který poskytuje Hizballáhu značnou finanční a materiální podporu. Vzhledem k faktu, že tato militantní organizace v minulosti uskutečnila celosvětové útoky s teroristickým charakterem, tak byla oficiálně označena především ze strany Spojených států amerických za teroristickou skupinu (Robinson 2020: 1–2).

Postupem času od svého založení začal Hizballáh získávat označení “stát ve státě“, což především reflektovalo jeho silný vliv na území Libanonu. Tento vliv lze analyzovat ve třech klíčových složkách: vojenské, politické a sociální. Sociální složka zahrnuje širokou škálu služeb, které poskytuje občanům, od zdravotnických zařízení po školy a programy podporující mládež, čímž se Hizballáh aktivně participuje na životě komunity. Díky těmto aktivitám získává Hizballáh pozitivní reputaci v libanonské společnosti, což přispívá od jeho vzniku k růstu popularity mezi šíitskými i nešíitskými Libanonci (Robinson 2010: 10). Od roku 1992, kdy vstoupil do libanonské politiky, si Hizballáh buduje silnou politickou složku, kdy ve volbách ve stejném roce získal osm mandátních křesel. Vítězství nad sionistickým režimem v roce 2006 přispělo k posílení jeho vojenské složky, která mu umožnila stát se klíčovým hráčem v libanonské politice. Tento trend s posilujícím politickým vlivem byl patrný ve volbách v roce 2018, kde Hizballáh získal 67 křesel v parlamentu ze 128 možných. Celkově lze konstatovat, že čistě na základě sociální a vojenské síly byl Hizballáh schopen začít ovlivňovat politickou strukturu Libanonu a stát se jejím plnohodnotným aktérem, podílejíc se na vnitřní i zahraniční politice (Kookshi Ali Safar – Shirkhani Ali – Kiani Davood 2020: 38–39).

2.1 Hizballáh a Osa odporu

“Osa odporu“ je vnímána jako mocný politicko-vojenský blok autonomních militantních islamistických skupin a států v regionu Blízkého východu. Prostřednictvím této aliance prosazuje Írán svou moc a jasně se vymezuje vůči Izraeli a západnímu vlivu. Koncept vzniku této aliance je z velké části založen na asymetrických nástrojích, které využívá právě Írán, aby se vyhnul přímé konfrontaci se silnějšími mezinárodními aktéry, jelikož si je plně vědom své konvenční slabosti. Sám vznik “Osy odporu“ začal postupně po islámské revoluci v roce 1979, což přineslo změnu v politickém systému, když se k moci dostali šitští muslimští duchovní s ambicí a chtíčem šířit svůj extremistický pohled islamismu dál do světa (Sharifi 2024, Burke 2024).

Mezi významné aktéry “Osy odporu“ patří Hizballáh, Sýrie a Hamás, přičemž Hizballáh je považován za nejschopnějšího člena této aliance. Toto tvrzení podtrhuje fakt podpořený vojenskými událostmi v otevřených konfliktech proti Izraeli a v Libanonu. Kdy právě během Libanonské války v roce 2006 došlo k posílení nejen politického vlivu ze strany Hizballáhu, ale také k získání kontroly nad jižní částí Libanonu, což bylo vnímáno jako významný nárůst vlivu a prestiže v regionu (Steinberg 2021: 7-8).

2.1.1 Vztah Hizballáhu s Íránem

Vztah mezi Íránem a Hizballáhem lze popsat jako pragmatický. Jakýsi prvopočátky vzájemného vztahu lze vysledovat od formování tohoto aktéra. Hizballáh totiž otevřeně přijímá íránskou teorii Wilayat al-Faqih, kde se zdůrazňuje, že nejvyšší duchovní autorita, označována taky jako faqih, by měla mít dočasnou politickou moc v muslimské společnosti. Tento faqih je zároveň pověřen interpretací islámského práva a řízením státu v souladu s islámskými principy (Wimberly 2015: 689–891). Samotný úvod této teorie bychom mohli datovat až do roku 1979, kdy Rúholláh Chomejní převzal pozici nejvyššího vůdce Íránu. Hizballáh od svého vzniku vyjadřuje loajalitu k nejvyššímu vůdce Íránu,

což znázorňuje ideologické pouto mezi šíitskou militantní skupinou v Libanonu a íránským politickým modelem (Husseini 2020: 809–810).

Mezi Íránem a Hizballáhem existuje úzká symbióza založena na podobném ideologickém myšlení, která formuje jejich vzájemné vztahy do podoby vzájemné podpory a vzájemného prospěchu. To znamená, že by Hizballáh prakticky neexistoval bez klíčové podpory ze strany Íránu, který mu od jeho vzniku poskytuje finanční, politickou a logistickou podporu. Jednoduše řečeno se Írán stal jeho ideologickým a náboženským mentorem. Zároveň tato vazba vytváří silné spojení, kde díky působnosti Hizballáhu posiluje Írán svůj vliv na regionální úrovni a stává se dominantním aktérem na Blízkém východě (Akbarzadeh 2019: 327–328).

Pro plné pochopení významu dlouhodobého strategického spojení mezi Hizballáhem a Íránem, které trvá více než třicet let, je nezbytné se zaměřit na konkrétní aspekty tohoto partnerství. Podle Fawzyho (Fawzy 2016: 446) obdrží Hizballáh od Íránu každoročně několik desítek tisíc raket a stovky milionů dolarů, což dlouhodobě posiluje jeho vojenskou kapacitu. Írán také aktivně přispívá k výcviku a operační logistice této militantní skupiny. Výměnou Hizballáh poskytuje Íránu rozšířené pole působnosti v oblasti Středozemního moře a funguje jako efektivní loutka v regionu, která umožňuje Íránu bojovat proti svým nepřátelům a zachovat zároveň zdání nezáúčastnosti. Tímto způsobem Hizballáh zaujímá klíčovou roli v šíitském oblouku vlivu a ose odporu, které se postavily proti vlivu ze strany USA v regionu. Tato úzká spolupráce posiluje tedy nejen vojenskou schopnost Hizballáhu, ale také zvyšuje geopolitický vliv Íránu v rámci strategických regionálních operací.

2.1.2 Vztah s Hamásem

Od počátku své existence byly vzájemné vztahy mezi Hamásem a Hizballáhem převážně spojeny s přátelským rázem, a to díky zprostředkování Íránu. Zajímavým aspektem je, že Hamás je hlavně sunnitskou skupinou, zatímco Hizballáh se hlásí

převážně k šíitskému vyznání. Írán tudíž vždy sehrával klíčovou roli jako prvek, který dokázal tyto dvě odlišné islámské ideologie sjednotit. Dalo by se říct, že motto “nepřítel mého nepřítele je můj přítel“ rezonovalo v jejich aktivitách v rámci odporu vůči Izraeli a Západu, což bylo právě iniciováno a stále je podporováno Íránem (Ghaddar 2013).

Během syrského konfliktu došlo k výraznému zhoršení vztahů mezi Hamásem a Hizballáhem. Zatímco Hizballáh pevně podporoval syrský režim prezidenta Asada, Hamás se především kvůli sektářským rozdílům od něj distancoval. Následně přenesl Hamás své sídlo ze Sýrie do Kataru, který je také sunnitský (Norman 2023). Uvádí se, že v následujících letech došlo k několika bojům v rámci syrského konfliktu, kde proti sobě stály jednotky Hizballáhu a povstalci posílení o příslušníky Hamásu. Nicméně postupem času vztahy prošly určitým ustálením, ačkoli neshody ohledně syrské krize stále přetrvávaly. Obě strany se shodly, že je v zájmu obou udržet diplomatickou rovnováhu a minimalizovat konflikty, jelikož společné cíle v rámci osy odporu, představují daleko větší existenční riziko (Ghaddar 2013).

2.1.3 Vztah se Sýrií

Vztah mezi Sýrií a Hizballáhem představuje komplexní a specifickou dynamiku, která je hlubší, než by se mohlo na první pohled zdát. To z toho důvodu, že Hizballáh funguje jako klíčový spojovací prvek mezi Sýrií a Íránem. Jinými slovy jádrem syrsko-íránských vztahů je vztah mezi Sýrií a Hizballáhem. Při pohledu na historický kontext této vazby dojdeme k závěru, že ho provázely vzestupy a pády. Historicky se napětí projevovalo v okamžicích, kdy jedna strana pociťovala narušení vlivu stranou druhou. Příkladem může být období přelomu osmdesátých let 20. století během libanonské občanské války, kdy došlo ke konfliktu mezi Hizballáhem a Sýrií kvůli neshodám ohledně cílů a spojenců. Po skončení války v roce 1990 Hizballáh nakonec přijal syrské zájmy a uznal autoritu syrské vlády a zaměřil svou pozornost na boj proti izraelské vojenské okupaci jižního Libanonu.

Dalo by se však říct, že tento specifický vztah poté přetrvával až do vypuknutí arabského jara (Mohanad 2019: 7–8).

3 Vhled do syrského konfliktu

V březnu roku 2011 došlo v Sýrii k vypuknutí protivládních protestů, které byly inspirovány podobnými událostmi v rámci tzv. arabského jara. Režim prezidenta Bašára al-Asada na tyto protesty reagoval agresivně, s postupnou mobilizací bezpečnostních a zpravodajských složek k potlačení manifestací, včetně použití ostré munice a represí vůči odpůrcům. Situace však brzy eskalovala a do konce roku 2011 propukly ozbrojené střety mezi vládními silami a opozičními povstalci. Konflikt postavil proti sobě vládní frakci, zejména alavitskou elitní vrstvu a státní aparát, a alianci opozičních povstalců, převážně sunnitského původu. Složitost občanské války se dále prohloubila díky intervenci globálních a regionálních aktérů, včetně Hizballáhu, který se však do konfliktu zapojil později, a také zapojení džihádistů do této komplikované situace (Khan, Hafeez Ulla – Waseem Khan 2017: 561).

3.1 Vznik a dynamika konfliktu

Na počátku roku 2011 zasáhla Blízký východ vlna protestů, která byla namířena proti autoritářským režimům a měla za cíl provést změny v politických strukturách. Toto období, které bylo později označeno jako arabské jaro, přineslo politické transformace a změny v mnoha zemích, včetně Sýrie (Netrval 2015: 4–5). Jak naznačuje Ford (2019: 3) ve své publikaci, tak klíčovým prvopočátkem a podnětem pro budoucí demonstrace v Sýrii byla nespokojenost s vládními reakcemi na sucho, které postihlo zemi v letech 2006-2010. Tato klimatická krize zasáhla převážně venkov, kde spoustu lidí v důsledku masivního snížení úrody přišlo o své živobytí, a měla vysoce negativní dopad na zemědělství celé země. Vládní reakce na tuto krizi byly považovány za nedostatečné a neefektivní, chyběly plány a strategie pro účinnou reakci, zejména v oblasti zemědělství a zabezpečení potravin (Gleick 2014: 4–8). To vše postupně vedlo k výrazným protestům v chudých čtvrtích hlavního města Damašku a dalších měst, kde lidé vyjadřovali svůj nesouhlas. Negativní ekonomická situace v těchto oblastech,

v kombinaci s neuspokojivou vládní odpovědí na sucho, vytvořila vhodné prostředí pro rozvoj sociálních nepokojů. Tato nespokojenost později přispěla k mobilizaci lidí a jejich účasti v protivládních protestech, což nakonec hrálo důležitou roli při formování vnitrostátního syrského konfliktu (Ford 2019: 3).

Po klimatické krizi byla situace v Sýrii napjatá. V důsledku začínajícího arabského jara na Blízkém východě vypukly první pokojné protesty i v hlavním městě Damašku, kdy na postupné eskalaci celé situace, která rezonovala ve vojenskou intervenci ze strany vládnoucích elit, se zásadně podílela událost, která se odehrála ve městě Dará. V polovině března roku 2011 posprejovalo patnáct dětí budovy ve městě grafity inspirovanými událostmi, které se odehrály v Tunisku a Egyptě. Bezpečnostní složky na celou situaci reagovaly velice tvrdě a děti zatkly, uvěznily a mučily (Aljazeera 2018, Wieland Carten – Almqvist Adam – Nassif Helena 2013: 34). Takle situace vyvolala ve společnosti rozruch a policie, která zkrátka nebyla zvyklá na podobné situace, použila logiku násilí a několik protestujících okamžitě zastřelila. Postupem času se tyto nepokoje rozšířily a vyvolaly celonárodní protesty, jejichž hlavním požadavkem byla rezignace prezidenta Bašára al-Asada. Protestující měli také za cíl dosáhnout demokratických reforem, včetně svobodných voleb a svobody slova (Netrval 2015: 4–5).

Faktem bylo, že pro protestující byla veřejným nepřítelem číslo jedna Asadova rodina. Na shromážděních a demonstracích se neozývalo pouze jméno Bašára al-Asada, ale také další jména, jako například Máhir al-Asad, prezidentův bratr a velitel čtvrté divize Republikánské gardy, která byla odpovědná za vraždy a mučení civilistů. Mezi dalšími vlivnými lidmi, jež se stávaly stále více terčem jednotlivých demonstrací, byl Asef Šawkat, manžel prezidentovy sestry a současně zástupce náčelníka generálního štábu armády, a zejména Ramí Machlúf, který byl jedním z největších podnikatelů v zemi a ve značné míře se podílel na opakujících se korupcích. V průběhu prvních demonstrací bylo možné očekávat, že hlavním cílem se stane Bašár al-Asad, který je bezpochyby zodpovědný za správu a fungování Sýrie, a že dojde ke zničení jeho sochy na náměstí v Dará. Opak byl

však pravdou, když demonstranti místo toho rabovali a vypalovali pobočky Syriatelu, telefonní společnosti patřící Ramí Machlúfovi. V průběhu narůstajících nepokojů a zintenzivňujících se intervencí ze strany armády, začal Asad postupně ztrácet svou autoritu a popularitu ve společnosti, což bylo výrazně patrné v porovnání s ostatními arabskými diktátory zemi (Wieland, Carten – Almqvist Adam – Nassif Helena 2013: 35).

I přes opakovaná prohlášení prezidenta o zastavení zabíjení civilistů nedocházelo k žádným změnám. Podle autorů měl Bašár al-Asad poslední šanci dokázat, že se liší od ostatních arabských diktátorů a že má kontrolu nad zkorumpovanými a násilnickými úřady, ale k tomu nedošlo. Dalo by se říct, že Asad až egoisticky odmítal převzít vinu a odpovědnost za probíhající krizi, kterou přenášel dolů na kabinet. Postupem času se uchýloval více do ústraní vystačil si s tím, že na vládní projevy posílal své ministry, aby interpretovali jeho myšlenky. V reakci na to, že demonstrace a protesty neustávaly, tak prezident přešel ke strategii otevřeného využívání sektářského přístupu, což znamenalo úmyslné podněcování a podporu rozdílů a následných konfliktů mezi náboženskými nebo etnickými skupinami. Tato strategie vedla k ničení dosavadního sekulárního charakteru politického režimu, kde státní záležitosti a vládní rozhodnutí nebyly ovlivňovány náboženskými faktory. To znamenalo podkopání existujícího neutrálního postavení státu v náboženských otázkách a zpochybnění syrského ducha tolerance, který se vyznačuje jako klíčový prvek syrské identity umožňující koexistenci různorodých komunit v zemi (Wieland, Carten – Almqvist Adam – Nassif Helena 2013: 36–37, Cultural atlas nedatováno, Salim 2019).

3.1.1 Politická a náboženská dynamika konfliktu

Na počátku konfliktu bylo evidentní značné napětí mezi obyvatelstvem, které rázně vyjadřovalo svůj nesouhlas s autoritářským režimem prezidenta Bašára al-Asada, a samotným režimem. Můžeme tedy říct, že hlavním jádrem polarizace bylo rozdělení mezi občanskou společností, která chtěla dosáhnout politických

a demokratických změn, a režimem, který se držel u moci silou. Strana protestujících byla převážně reprezentována sunnitskou většinou, zatímco významnou část vládnoucí elity tvořila alávitská menšina. Z tohoto sociálního a náboženského rozdělení je patrný sektářský rozměr, který se v následujících letech postupně prohluboval (Britannica nedatováno, Mirza Nadeem Muhammad – Abbas Hussain – Qaisrani Hasnain Irfan 2021: 44–45).

Abychom pochopili jeden z klíčových důvodů, a to proč se původní občanská válka přetransformovala v jeden z nejzávažnějších konfliktů na Blízkém východě, je nezbytné nahlédnout do vzájemného vývoje vztahů mezi alavity a sunnity v Sýrii. Jak zdůrazňuje Manfreda (2019) ve svém článku (The Difference Between Alawites and Sunnis in Syria) tak napětí mělo spíše politický charakter než náboženský. Nicméně v důsledku historické náboženské segregace, která položila základ politickému uspořádání země, se vzájemné vztahy vyostřily.

Stále trvající čtyřicetileté autoritářství rodiny Asadů se podílelo pomocí náboženské segregace na vytvoření politických podmínek pro syrský konflikt a do jisté míry zapříčinilo zahraniční intervenci regionálních aktérů. Bašár al-Asad i jeho otec Hafez al-Asad zakázali politickou opozici vůči vládnoucí straně Baas. Asadův režim, převážně alavitský, prezentuje sunnitské muslimy jako hrozbu pro svou moc a existenci alavitů v Sýrii. Aby si vláda zajistila trvalou podporu zbývajících alavitů, kteří tvoří zhruba 12% populace, využívá už desítky let cenzuru a šíří obavy z možné vlády sunnitů. Násilí, které bylo použito na počátku konfliktu ze strany syrské armády vůči protestantům, se líčilo jako nutné zlo, které má zabránit přímému ohrožení alavitů (Jasser Zuhdi Mohamed 2014).

Celkově lze říct, že politické faktory spojené s rozdíly mezi alavity a sunnity vytvořily komplexní síť napětí, hrající klíčovou roli v eskalaci syrského konfliktu z občanské války. Tato pomyslná síť rovněž přispěla k jednomu z důvodů zahraniční intervence ze strany regionálních aktérů, jakými jsou Írán na straně Bašára al-Asada a Saudská Arábie s dalšími sunnitskými státy, podporující sunnitské povstalecké skupiny. (Mirza Nadeem Muhammad – Abbas Hussain – Qaisrani Hasnain Irfan 2021: 44–45).

4 Role Hizballáhu v syrském vnitrostátním konfliktu

4.1 Důvody intervence Hizballáhu v konfliktu

Samotná intervence v ideologické rovině Hizballáhu nedává úplně smysl. Knaub (Knaub 2013) to vysvětluje tak, že Hizballáh, jako militantní a politické hnutí, se historicky identifikoval s šíitským konceptem odporu vůči útlaku. Tudíž být vnímán jako spojenec Asadova režimu, který je symbolem právě tohoto útlaku je do jisté míry paradox. Jak autor uvádí dále, tak si to nelze vysvětlit jinak, než že hlavním důvodem pro hizballáhskou intervenci v konfliktu byl zájem Íránu (Knaub 2013). Což znamená, že abychom plně pochopili zájem Hizballáhu v Sýrii, tak musíme nejdříve pochopit zájem Íránu v Sýrii. To z toho důvodu, že jak jsem psal výše v kapitole *Vztah Hizballáhu s Íránem*, tak je Hizballáh využíván jako íránský prostředník k naplňování svých zájmů prostřednictvím osy odporu, které je součástí i Sýrie. Jinými slovy, pokud je Hizballáh v Sýrii, je to proto, že Írán chtěl, aby tam byl (Fawzy 2016: 446–447). Zároveň jedním ze společných cílů Hizballáhu a Íránu je na podkladě osy odporu vytvořit takzvaný *šíitský pŭlměsíć*, který by zahrnoval Bahrajn, Írán, Irák, Ázerbájdžán a Libanon, Tudíž už jen z toho důvodu v kontextu osy odporu nesmí autokratická Sýrie padnout (Knaub 2013).

Mezi Hizballáhem a Íránem existuje hluboká historická a nezpochybnitelná vazba spojená s náboženskými a ideologickými společnými rysy, které sdílejí se Sýrií. Tato vazba je dobře ilustrována historickým předchůdcem Hizballáhu, kterým byla libanonská šíitská komunita. Tato komunita poskytla legitimitu režimu Haféze al-Asada, který byl bývalým prezidentem Sýrie, a po kterém se k moci dostal jeho syn Bašár al-Asad. Poskytnutí legitimacy spočívalo v uznání alavitů za podskupinu šíitů. Toto uznání následně poskytlo bývalému syrskému prezidentovi legitimní základ pro jeho režim. V souvislosti se společnou ideologií všech výše zmíněných aktérů je od vypuknutí syrského povstání narušena takzvaná šíitská osa mezi Íránem, Hizballáhem a Sýrií ze strany sunnitů, kteří se staví proti syrskému režimu. Což znamená, že pokud by se původní protesty netransformovaly do otevřeného ozbrojeného konfliktu, kde dochází k intervenci ze strany státních a nestátních aktérů, tak by válka v Sýrii byla čistě náboženského

rázu. Problém však nastal ve chvíli, kdy se boj mezi šíity a sunnity zformoval do boje mezi Saudskou Arábií a Íránem, jelikož obě tyto mocnosti vnímají tento střet jako příležitost k dosažení regionální hegemonie. Hizballáh, jako šíitský zástupce, hraje v tomto kontextu klíčovou roli. Saudská intervence byla totiž motivována obavami z možného posílení Hizballáhu jako celku během syrské války a následně jeho pozici v Libanonu, což by ohrožovalo saúdský vliv v regionu a vůdčí pozici nad sunnitským světem. Tento geopolitický rozměr konfliktu je důležitý, protože případná silnější pozice Hizballáhu v Libanonu by zároveň posílila íránský vliv na Blízkém východě, což by ohrozilo pozici Saudské Arábie. Klíčové je to z toho důvodu, že Hizballáh dlouhodobě neuznává Libanon jako národní stát a je zde dlouho existující snaha o nastolení islámského Libanonu, což by vyhovovalo Íránu. Z těchto důvodů se Írán a Hizballáh rozhodl, že přímou intervencí v konfliktu budou chránit své zájmy a udělají tak vše, co bude v jejich silách, aby udrželi Asada u moci (Knaub 2013).

4.2 Eskalace syrského konfliktu

První vyostření konfliktu v Sýrii bylo do značné míry způsobeno důsledkem aktivit původních stran, tj. Asadovy vlády a protestujícího obyvatelstva, které se postavilo proti autoritářskému režimu. Obě strany se od začátku snažily získat strategickou převahu a upevnit své pozice, což vedlo k poměrně intenzivnímu střetu. V konfliktu, ve kterém chce jedna strana jednat ve svém zájmu a naplňovat své cíle, jsou potřeba prostředky. Tyto prostředky, ať se bavíme o financích nebo o vojenské síle, protestující strana neměla. To způsobilo, že zcela bez debat měl návrh Asad, který těžil z loajality svých ozbrojených sil. Tato výhoda Asadovi poskytovala kontrolu nad letectvem a těžkými zbraněmi, které mu umožňovaly omezení pohybu a aktivit povstaleckých skupin (Roland 2012: 1–2).

Další významnou překážku při hledání řešení konfliktu krátce po jeho vypuknutí byly hluboké rozpory mezi různými frakcemi opozice, které jsou proti Asadovy a podporují povstalecké skupiny. Tyto rozpory se týkaly především

politických názorů, strategií a cílů, což zásadně ztěžovalo nalezení společného politického základu a bránilo dosažení jednotné strategie vůči autoritářskému režimu. Je důležité zmínit, že problematiku a rozkol napříč opozicí způsobila změna, kdy Národní koalice v roce 2012 nahradila Syrskou národní radu s cílem, že dojde snáz k navázání vztahů se spojenci, kteří by opozici mohli pomoci v boji. Problém byl v tom, že Národní koalici reprezentovaly konzervativní islámské síly, s dominancí syrské větve Muslimského bratrstva, což vytvářelo nedůvěru a paranoiu mezi sekulárními a arabsko-nacionalistickými frakcemi opozice. To z toho důvodu, že sekulární politické síly, které prosazují oddělení náboženství od státní politiky a upřednostňují civilní a světský charakter vlády, měly společné obavy s nacionalistickými frakcemi z toho, že konzervativní islámské síly budou v koalici prosazovat politické agendy. Tyto agendy by byly následně v rozporu s jejich vlastní ideologií (Roland 2012: 2–3)

Tyto politické rozpory následně byly zesíleny ze strany zahraničních aktérů, jako jsou Turecko, Saudská Arábie a Katar, kteří preferovali specifické opoziční skupiny, jež jsou jim ideologicky nejbližší. Což přispívalo k prohloubení rozdílu mezi frakcemi opozice a znesnadňovalo to tak jejich koordinaci (tamtéž: 2–3). Turecko v téhle problematice zastávalo pozici, kdy upřednostňovalo frakce, které byly spojené s jejich politickými a strategickými zájmy v regionu. Těmito zájmy myslím především snahu o ochranu svých hranic a zabránění vzniku nestability, která by mohla pocházet ze Sýrie, a Turecko by tak mohla negativně ovlivnit. Naopak Saudská Arábie a Katar podporovali ryze sunnitské skupiny, jelikož jak Katar, tak i Saudská Arábie jsou převážně sunnitskými zeměmi (Başkan 2019: 89–92). Nicméně i přesto, že Asadova vláda měla iniciální výhodu v podobě kontroly nad vojenskými silami, tak tuto asymetrii mohly změnit rozsáhlejší intervence ze strany dalších aktérů. Což se nakonec potvrdilo a do konfliktu zasáhly jak nestátní, tak státní aktéři, díky kterým došlo k další eskalaci konfliktu (Roland 2012: 1–2).

V průběhu následujících let konflikt v Sýrii stupňoval nejen svou intenzitu, ale také se stával brutálnější vůči civilistům. Zároveň postupně začalo docházet

k přímé intervenci ze strany zahraničních aktérů. Nejdříve došlo k vytvoření aliance mezi Saudskou Arábií, Tureckem a Katarem. Tyto země následně začaly dodávat vojenský materiál prakticky všem opozičním skupinám bez rozdílu jejich ideologie. Naopak Spojené státy, Francie a Velká Británie se ke konfliktu zachovaly dost pragmaticky a využili především soft power, která spočívala v politických krocích proti Asadovu režimu. Na stranu Asada se poté postavil Írán, který ho podporoval materiálně i finančně, a Rusko, které Asadovy v reakci na postoj USA poskytlo diplomatickou podporu. Nicméně od roku 2013 se díky Íránu začal do konfliktu zapojovat rovněž i Hizballáh, který problematiku a dramatičnost konfliktu ještě více prohloubil (Daniel 2019).

Eskalace a transformace původně vnitrostátního konfliktu do války, kde se střetávají mocenské a ideologické ambice, jsou do určité míry způsobeny aktivní účastí Hizballáhu. Během posledních let se Hizballáh, díky aktivnímu zapojení do syrské občanské války, stal asymetrickou hrozbou nejen pro Spojené státy americké, ale i pro Izrael, Jordánsko a další země v regionu. V rámci této války Hizballáh zdokonalil své operační a taktické bojové schopnosti, vycvičil a vybavil tisíce bojovníků, což přispělo k posílení jeho pozice na Blízkém východě. S ohledem na aktivní účast Hizballáhu v konfliktu prakticky od jeho vypuknutí byl nucen se v něm participovat i Izrael. To z toho důvodu, že pro Izrael, jak jsem již uvedl výše, představuje Hizballáh jednu z největších regionálních hrozeb. V izraelské společnosti rezonuje strach, že případný vzájemný střet by mohl mít ničivější důsledky, než tomu bylo při poslední vzájemné konfrontaci v roce 2006 během libanonské války. Existuje rovněž obava z možné výstavby vojenské základny na území Sýrie, která by představovala bezprostřední hrozbu pro tento židovský stát. V důsledku těchto obav se Izrael zapojil do konfliktu více než stovkou útoků v Sýrii proti cílům Hizballáhu a jeho největšímu spojenci Íránu, čímž se aktivně podílel na postupné eskalaci celého konfliktu (Seth – Markusen 2018: 1–2).

4.3 Dílčí činnosti Hizballáhu v konfliktu

Když se Hizballáh zapojil do konfliktu v Sýrii, tak došlo k výrazným změnám v jeho prioritách, strategiích a narativu. První výraznou změnou bylo navýšení vojenského rozpočtu na úkor rozpočtu, který pokrýval infrastrukturu a sociální služby. Tento krok na jednu stranu posílil potřebný vojenský průmysl, nicméně na tu druhou zapříčinil snížení životní úrovně v Libanonu. Druhým krokem bylo přehodnocení priorit v otázce hrozeb, kdy Izrael jakožto hlavní bod osy odporu byl v důsledku syrské války upozaděn na druhou kolej. Poslední výraznou změnou bylo opuštění od rétoriky “božských vítězství“, která reflektuje přesvědčení, že Hizballáh disponuje nadpřirozenou silou a podporou, která mu umožňuje dosahovat rychlých a jasných vítězství. V kontextu těchto změn se Hizballáh začal později formovat jako organizace, která do svých řad již nerekrutuje nadšence a fanatiky, ale prosté žoldáky, které motivuje měsíční plat ve výši 500–1200 dolarů (Pollak, Nadav – Ghaddar, Hanin 2016: 2–3).

Hizballáh jasně zaujal pozici na straně Asadova režimu téměř okamžitě po vypuknutí prvních protestů. Nicméně oficiální podpora, kterou by Hizballáh pronesl veřejně, nebyla vyhlášena ihned. V počátečních fázích konfliktu Hizballáh vyjadřoval spíše formy neoficiální podpory, a to především různé projevy solidarity s Asadem. Hlavním důvodem této zdrženlivosti byla obava z možných negativních dopadů, které by mohla přímá intervence mít na stabilitu Libanonu a postavení Hizballáhu uvnitř. Zároveň v té době povstání nedosahovalo takové intenzity, jako tomu bylo o pár let později a Asadova relativní kontrola nad situací byla vnímána jako stabilizující faktor, což snižovalo naléhavost přímé vojenské intervence ze strany Hizballáhu. Nicméně, i přes původní zdrženlivost, se Hizballáh nakonec později angažoval v přímé vojenské intervenci, což zintenzivnilo a prodloužilo konflikt. Tato intervence se ukázala jako důležitý faktor syrského konfliktu a současně představovala důvod k mezinárodním obavám ohledně regionální stability (Sullivan 2014: 11).

Okamžik, kdy se Hizballáh aktivně zapojuje do syrského konfliktu je důležitým momentem v souvislosti s regionální geopolitikou Blízkého východu.

Najít nějakým způsobem prvotní důvod k tomu, proč se Hizballáh rozhodl v konfliktu aktivně participovat, je poměrně složité. To z toho důvodu, že zdůvodnění intervence ze strany Hizballáhu zcela úplně neodpovídalo realitě. Na jednotlivé aktivity a kroky musí být nahlíženo komplexně s odkazem na kontext regionálních událostí souvisejících s politickým prostředím na Blízkém východě. Jedno z klíčových zdůvodnění prvotní intervence bylo náboženského rázu. Jinými slovy vedoucí křídlo Hizballáhu a jeho ideologie si zakládá na ochraně šíitských obyvatel a náboženských lokalit s nimi spojených. Tím pádem své zapojení do syrské války obhájili jako nutnou potřebu ochránit své lidi, s čímž ještě v téhle souvislosti odkazovali na sektářské násilí z roku 2006, které v Iráku postihlo právě šíitské muslimy. Dále pak ještě dodali, že zmíněné zapojení napomůže udržet stabilitu a bezpečnost regionu. Toto zdůvodnění vyvolalo kontroverze a otevřelo otázky o jeho skutečných motivech a dopadech na regionální stabilitu. Objevovaly se komentáře, že Hizballáh jednal ve svém zájmu a využil svou intervencí syrský konflikt k posílení své pozice v regionu a k šíření svého vlivu. Tímto způsobem se role této militantní skupiny stala klíčovým faktorem v regionální geopolitice, ovlivňující bezpečnost a politické dění na Blízkém východě (Tokmajyan 2014: 108–109).

V průběhu mezi lety 2012 a 2013 bylo v souladu se zvýšenou intervencí ze strany Hizballáhu v Sýrii realizováno několik cvičení různých skupin syrských šíitských bojovníků, které vyústily ve vznik sektářských milic. Tyto milice následně operovaly od území Damašku, přes Homsu až po okolí Aleppa a byly organizovány tak, aby měly zdánlivě samostatnou identitu s vlastními vůdci, logy a řády. Nicméně jejich ideologická orientace byla skrytě zaměřena na Hizballáh, jelikož uznávaly Hasana Nasralláha a bojovaly pod jeho částečným drobnohledem. Úkolem těchto milic bylo aktivně podporovat Asadův režim a spolupracovat s jeho gardou. Z pohledu Hizballáhu byl záměr takový, že se bude neoficiálně podílet na cvičení Syřanů, kteří na tuhle organizaci nejsou žádným způsobem napojeni a bude tyto na oko prezentující se samostatné skupiny řídit tak, aby jednaly v jeho zájmu. V takovém případě si vůdci Hizballáhu mohli dovolit vydat oficiální prohlášení,

kteřé úplně neodpovídalo realitě, a které znělo, že on sám se aktivně zapojovat nebude a v jeho zájmu pouze a jen je ochránit svůj lid a nedovolit, aby byla ohrožena stabilita Libanonu. (Smyth 2018). To proč Hizballáh svou intervencí oficiálně nepřiznal dříve souvisí s jeho ideologií, kdy jeho hlavní princip si zakládá na boji proti Izraeli jménem celého muslimského světa, což je v rozporu s válečnou aktivitou v syrské válce (Al-Aloosy 2022: passim). K oficiálnímu potvrzení ze strany Nasralláha o tom, že bojovníci Hizballáhu aktivně bojují po boku Bašára al-Asada, poté došlo 25. května roku 2013 (Knaub 2013).

Důvodem zvýšené vojenské intervence Hizballáhu, která s sebou nesla oficiální prohlášení o přímé podpoře prezidenta Asada, bylo riziko pádu režimu, což bylo z pohledu Hizballáhu a Íránu naprosto nepřijatelné. Na začátku roku 2013 povstalecké skupiny úspěšně postupovaly napříč Sýrií a blížily se k centru hlavního města Damašku, kde se připravovaly na velkou jarní ofenzivu, jež měla současný režim svrhnout. Lze říct, že k obratu osudu a odvrácení hrozby převratu výrazně přispěli spojenci zmínění výše, kteří byli připraveni ochránit Asadův režim všemi dostupnými prostředky (Blandford 2014). Z pohledu Hizballáhu to znamenalo vyslání několika tisíc bojovníků do Sýrie, kdy se odhaduje, že jich podle západu mohlo být až 8000. Bez ohledu na přesné číslo dochází ke shodě, že intervence ze strany Hizballáhu byla příliš velká. Tím myslíme plnění velmi potřebné role při výcviku milicí, odstřelování a používání improvizovaných výbušných zařízení. Tato militantní skupina rovněž Asadovy pomáhala ve shromažďování zpravodajskou informací a propagandou prostřednictvím svých vlastních médií (Al-Aloosy: 2022).

Přímá vojenská intervence pomohla změnit průběh konfliktu a mísky vah se začaly převažovat na stranu vlády. Docházelo k plné stabilizaci hlavního města a jeho okolí, a od tohoto okamžiku byli bojovníci rozmístěni po celé západní Sýrii od Aleppa na severu až po Dará na jihu, kde se poprvé objevily protesty. V kontextu událostí, které proběhly od začátku roku 2013, vedení Hizballáhu v rámci vyjádření oficiální podpory deklarovalo, že Hizballáh zůstane v Sýrii tak dlouho, dokud to bude podle něj a Íránu potřeba (Blandford 2014).

Hizballáh se brzy ocitl před dalším strategickým dilematem v roce 2014, kdy se situace v zemi dramaticky změnila s nástupem ISIS. Rychlý nástup této extremistické skupiny v Sýrii způsobil vážné problémy pro Asadův režim. Intervence ze strany ISIS byla motivována určitou destabilizací regionu, která byla způsobena v důsledku probíhající války. Hizballáh, jakožto klíčový spojenec autokratické vlády, musel na tuto hrozbu reagovat. Ta reakce nebyla směřovaná proti opozici, ale čistě vůči ISIS, která v konfliktu figurovala jako samostatný aktér s cílem rozšířit svou ideologii a získat kontrolu nad územím. Odpovědí na aktivity ISIS bylo rozšíření válečné fronty v oblasti Aleppa, kde extremistická organizace operovala. Vše bylo doprovázeno prohlášením Nasralláha, který jménem Hizballáhu vyhlásil ISIS válku a doplnil, že Hizballáh bude i nadále čelit hrozbám a válečným útokům ze strany Izraele. Dále tvrdil, že Spojené státy a jejich spojenci podporují takfiry³, kteří jsou považováni za nepřítel. Tento fakt je považován za nástroj, kterým USA vede na Blízkém východě válku proti všem, kdo se americké vládě odmítá podřídit. V konečném důsledku Hizballáh utrpěl obrovské lidské a materiální ztráty. Suechika (Suechika 2018: 94) ve své článku (Strategies, Dynamics, and Outcomes of Hezbollah's Military Intervention in the Syrian conflict) zmiňuje, že počet obětí na straně Hizballáhu se odhaduje na číslo 1263, což je podle všeho čtvrtina jednotek nasazených v Sýrii. Mimo to Hizballáh ztratil řadu svých vysoce postavených členů, kde se uvádí, že jich do konce května roku 2016 bylo 10, včetně vojenského vůdce Mustafy Badra al-Dína. V kontextu ztráty bojovníků a významných členů organizace došlo k oslabení pozice a vyvolání otázek ohledně efektivity strategií v rámci syrského konfliktu (Suechika 2018: 94–97).

Po tomto fiasku ze strany Hizballáhu to vypadalo, že je otázkou času, než Asadův režim padne. Íránská podpora a militarizace se v tu chvíli ukázaly jako nedostatečné, a do hry tak musela výrazněji vstoupit Ruská federace. Následná intervence ze strany východní mocnosti započala v září roku 2015, kdy ruské

---

³ Takfírové je označení pro skupiny, které označují tzv. "takfíru", což znamená označovat jiné muslimy za odpadlíky víry. Tento termín je často spojován s extrémistickými sunnitskými organizacemi, jako je Islámský stát nebo Al-Káida (Hassan 2017: 3–4).

letectvo provedlo rozsáhlé bombardovací operace proti opozičním skupinám a jejím spojencům. Boje probíhaly především na severu země, kde právě ISIS působila. Středem zájmu se v tu chvíli stalo strategicky položené město Aleppo (viz příloha č. 1) (Lucas 2015: 4). Ruská vojenská intervence napomohla Asadovy a především Hizballáhu, který byl zdrčen ze ztráty svých vůdců a bojovníků, získat zpět některá strategická místa a území, což vyústilo koncem roku 2016 ve znovudobytí města Aleppo 2016 (Van Veen, Eva – Pellise, Anna Dolorez – Ezzeddine, Nour – Napolitano, Pietro 2021: 15). Ruská intervence v Sýrii představuje významný mezník, kdy Rusko oficiálně a veřejně podpořilo Asadův režim a jeho spojence. Důvody, proč se Moskva rozhodla do konfliktu zapojit, jsou různé. Mezi ty hlavní patří dlouhodobé partnerství se Sýrií, které umožňuje Rusku strategický přístup ke Středozemnímu moři, a snaha o posílení mezinárodního vlivu a prestiže, zejména v kontextu mezinárodního odsouzení anexe Krymu. Dále zde rezonovaly obavy z posílení pozice ISIS v regionu a podpora destabilizace Blízkého východu. V konečném důsledku ruská intervence znamenala navázání přátelských vztahů s Hizballáhem, který byl viděn v očích Moskvy jako spojenec v boji proti ISIS a jako aktér s podobnou antizápadní orientací. Výsledkem navázání spojeneckví bylo, že Hizballáh nebyl materiálně a finančně podporován pouze Íránem, ale nově i Ruskem (Adamsky 2020: passim).

Pro Hizballáh bylo jedním z klíčových momentů posílení jeho pozice v *Triangle of Death*⁴ na konci roku 2018, které přišlo v souvislosti s ruskou intervencí. Tato oblast pro Hizballáh představovala významnou strategickou výhodu v boji proti Izraeli, neboť sloužila jako přístupový bod k syrsko-izraelským hranicím a představovala pro Izrael bezprostřední bezpečnostní hrozbu (viz. příloha č. 2). Důkazem důležitosti tohoto území, kterého si byl Hizballáh plně vědom, bylo vybudování čtyř stálých vojenských základen, které sloužily jako výcviková střediska pro nové bojovníky a sklady munice. Počet jednotek, které Hizballáh koncentroval v pásnu od Damašku po Daraá, se odhaduje na 2 500,

---

⁴ Označení pro území, které se nachází na křižovatce Damašku, Daraá a Kunejtry. Pojmenování *Triangle of Death* získalo v kontextu roku 2015 po těžkých ztrátách, které tam utrpěla íránská šíitská milice Fatimiyoun Brigade.

přičemž se jednalo především o bývalé opoziční bojovníky, kteří se přidali na stranu Hizballáhu. Od poloviny roku 2018 vojenská přítomnost Hizballáhu v oblasti *Triangle of Death* ještě více zesílila, když byly vybudovány základny pro rakety středního doletu, odpalovací zařízení pro drony a protiletadlové raketové baterie. V důsledku přímého bezpečnostního ohrožení byl Izrael nucen reagovat. Z toho důvodu ve druhé polovině a ke konci roku 2018 provedl nespočet náletů, které však nevedly k výraznému oslabení Hizballáhu v regionu (Ezzi 2020: 9–10).

Po roce 2018 došlo ze strany Hizballáhu k rozšíření vojenské infrastruktury a zřízení dalších vojenských základen a výcvikových středisek v různých částech Sýrie, a to především v Latakii, Aleppu a Dei rez-Zoru. Tyto kroky byly podniknuty s cílem posílení vojenské přítomnosti a zvýšení operační kapacity napříč Sýrií. Dynamika konfliktu v průběhu roku 2019 se stále měnila v důsledků různých faktorů, mezi které patřila měnící se intervence mezinárodních aktérů a změny v politické sféře. Konsolidace moci syrského prezidenta Bašára al-Asada a jeho režimu vedla k posílení jeho pozice a získání větší kontroly nad politickým systémem v zemi. Díky významné podpoře svých spojenců následně Asadův režim v průběhu následujících měsíců získal větší kontrolu nad většinou země, což vedlo k celkovému zklidnění konfliktu a k začátku pragmatických bojů (Kane 2018: 67–71).

4.4 Důsledky účasti Hizballáhu v syrském konfliktu

Hizballáh během své účasti v syrském konfliktu dosáhl významných výhod, avšak jeho veřejný obraz o těchto ziscích nemusí plně odpovídat realitě. To z toho důvodu, že Hizballáh, jakožto regionální hráč, je závislý na podpoře mezinárodního aktéra, zejména Íránu, aby mohl dosáhnout svých strategických cílů. Přítomnost Íránu v Sýrii poskytuje Hizballáhu podporu a legitimizaci, a to zejména prostřednictvím narativu boje proti takfírům. To znamená, že přítomnost Íránu umožňuje Hizballáhu získat větší vliv a podporu i v sousedním Libanonu, kde působí. V tomto kontextu hraje důležitou roli fakt, kdy si Hizballáh zachovává

svou roli ochránce libanonských hranic, což mu zajistilo určitou míru mezinárodního uznání, jelikož mezinárodní společenství usiluje o stabilitu Libanonu a potlačení extremistických hrozeb v regionu. Jinými slovy Hizballáh využil svou účast v syrském konfliktu k posílení svých pozic nejen vojensky, ale i politicky v Libanonu, s ohledem na možnou ztrátu vlivu v případě pádu Asadova režimu, což je nepřijatelné. (Choucair 2016: 6–7).

4.4.1 Politické změny v důsledky účasti Hizballáhu v konfliktu

Vztah mezi Hizballáhem, šíitskou politicko-vojenskou organizací, a Libanonem, na jehož území působí, je poměrně složitý. Problémy nastávají, když zájmy Hizballáhu kolidují s politickými aktéry v Libanonu, nebo dokonce s libanonskou vládou. Nicméně Hizballáh udržuje o udržení si své legitimacy tím, že prezentuje své činy, jakou souladné s národními zájmy Libanonu (Norton 2007: 480–481). Příkladem je jeho intervence do občanské války v Sýrii, kde Hizballáh hájil své vlastní zájmy navzdory neutrální pozici libanonské vlády v konfliktu, ačkoliv již dříve byl vyzýván k tomu, aby se konfliktu aktivněji neúčastnil (Khatib 2014, Daher 2014). Bývalí političtí vůdci, jako bývalý premiér Fouad Siniora a bývalý prezident Michel Suleiman, veřejně kritizovali Hizballáh za jeho účast v Sýrii. Siniora varoval před porušením základních principů, zatímco Suleiman žádal Hizballáh, aby stáhl své bojovníky ze Sýrie, jelikož jejich další aktivnější zapojení může ohrozit stabilitu Libanonu (Daily Star 2013).

Poté, co se Hizballáh otevřeně zapojil do konfliktu v Sýrii, tak se Libanon stal terčem teroristických a strategických útoků, které převážně prováděli syrští povstalci a příslušníci ISIS. Útoky vedly k mnoha obětem v Libanonu a způsobily nárůst napětí v zemi, jehož součástí byly demonstrace, díky kterým Hizballáh ztrácel svou popularitu mezi občany, která měla v posledních letech stoupající tendenci. Tento vývoj potvrdil obavy z možné destabilizace Libanonu, neboť účast Hizballáhu v syrské válce posílila sektářské rozdíly v zemi, které byly v minulosti součástí občanské války v letech 1975 až 1990. V důsledku událostí byl Hizballáh

zнову kritizován za to, že svou účastí v syrském konfliktu zapojuje do boje i samotný Libanon, který v něm nemá žádný přímý zájem (Kais 2015).

Veřejná kritika Hizballáhu ustála ve chvíli, kdy se syrští povstalci a sunnitští extrémisté začali zaměřovat na oblasti s převážně šíitským obyvatelstvem. Tím se intervence Hizballáhu začala vnímat jako nutná ochrana před sektářskými konflikty a boj za budoucnost Libanonu. Nicméně někteří spojenci, jako palestinská skupina Ansar Allah, Hizballáh stále ostře kritizovala za jeho zapojení do syrské občanské války. Hizballáh na kritiku reagoval tvrzením, že útoky syrských opozicí a ISIS v Libanonu organizují agenti izraelských a amerických tajných služeb, kteří jsou infiltrováni do Al-Nusry a ISIS, a Hizballáh tak bojuje o to, aby chránil Libanon před západními mocnostmi, kteří chtějí narušit stabilitu Blízkého východu (Daher 2016: 189–191).

Paradoxně však intervence Hizballáhu v syrském konfliktu posílila jeho pozici v Libanonu. Libanonská společnost, především šíitské obyvatelstvo, bylo nuceno podporovat Hizballáh, jelikož oslabení organizace by znamenalo snížení jejich životní úrovně. V důsledku politického patu v Libanonu v květnu 2014, kdy se nepodařilo parlamentu zvolit nového prezidenta, až do října roku 2016, kdy byl zvolen Michel Aoun, je důležité zdůraznit, že aktivní intervence během jeho kandidatury a podpora přispěly k volbě Aouna do úřadu prezidenta. Tudiž výsledkem obratu veřejného vnímání Hizballáhu po jeho intervenci v Sýrii, bylo posílení jeho pozice v Libanonu znatelné takovým způsobem, že prezidentské volby vyhrál kandidát, kterého šíitská organizace preferovala (Ghitis 2018).

4.4.2 Ekonomické změny v důsledku účasti Hizballáhu v konfliktu

Aktivní účast Hizballáhu v občanské válce v Sýrii a její vývoj zásadním způsobem ovlivnily ekonomickou a sociální situaci v Libanonu. Ekonomika Libanonu je založena především na turismu, prodeji nemovitostí a finanční podpoře od diaspory. V důsledku vypuknutí konfliktu, který destabilizoval region Blízkého východu, se rapidně snížily příjmy z turismu. Prodej nemovitostí a finanční

podpora od libanonské diaspory klesly v důsledku oslabení libanonské měny. Ekonomická krize eskalovala ve chvíli, kdy země Perského zálivu uvalily na Libanon ekonomické sankce. Jednalo se především o Saudskou Arábii, hlavního ekonomického partnera Libanonu, která kritizovala intervenci Hizballáhu v konfliktu, a na základě čehož se rozhodla omezit podporu Libanonu (Itani 2013).

Zhoršená ekonomická situace v Libanonu znamenala ovlivnění ekonomiky Hizballáhu. Zapojení se do syrského konfliktu, které s sebou neslo rapidní nárůst nákladů, vedlo k omezení sociální pomoci Hizballáhu pro šiitské obyvatele Libanonu. Rovněž výše finanční podpory od Íránu nedorovnála potřeby Hizballáhu v kontextu zvýšení jeho nákladů. To znamenalo, že v důsledku ekonomického oslabení byl Hizballáh nucen si hledat nové zdroje příjmů a strategie na udržení si sociálních benefitů v Libanonu, které byly důležité pro zachování své legitimacy. Nejvíce kontroverzním krokem, který Hizballáh udělal, bylo využití Ministerstva veřejného zdraví k distribuci léků za snížené ceny. Podle Hanin Ghaddar (Ghaddar 2018) požadavek Hizballáhu na kontrolu Ministerstva veřejného zdraví představoval klíčový strategický krok. Tímto krokem umožnil tehdejšímu nově zvolenému libanonskému premiérovi Saadu Haririmu sestavit vládu, zatímco si sám udržoval kontrolu na důležitým ministerstvem (Ghaddar 2018). Chytrým krokem bylo vybudování obchodů se základními potravinami s názvem *Al Nour Markets*, ve kterých bylo prodáváno především íránské a syrské zboží. Tento krok měl dvojitý účel, jednak udržel Hizballáh v roli poskytovatele sociální a ekonomické pomoci a upevnil jeho podporu mezi šiitským obyvatelstvem. Zároveň organizace snížila závislost na ekonomické recesi v Libanonu a diverzifikovala tak své portfolio příjmů (Kassidiaris 2021).

Kromě obchodu s drogami, který probíhá od osmdesátých let podél hranic mezi Libanonem a Sýrií, využívá Hizballáh toto pásmo také k prodeji nemovitostí a zemědělské půdy. Tyto nemovitosti a zemědělské půdy patří syrským občanům, kteří opustili region během občanské války a nevrátili se. V souladu s Asadovou vládou prodává Hizballáh právě tyto nemovitosti, a dokonce usnadňuje získávání vlastnických listů. Cílem Hizballáhu při prodejkách je získávání prostředků, které

pokryjí jeho aktivity v Sýrii. Zároveň cílem, který posílí legitimitu Hizballáhu, je vybudování poutní turistické atrakce v regionu, zejména kolem Sayyidah Zainab⁵ (Ghaddar 2020). Paradox je, že získané ekonomické výhody z území v Sýrii kompenzují ztráty z občanské války. Celkově lze říct, že po vypuknutí syrského konfliktu je Hizballáh ekonomicky silnější, než tomu bylo před ním (Pourahmadi 2022).

---

⁵ Sayyidah Zainab je významné poutní místo pro šíitské muslimy, protože se zde nachází hrobka Sayyidy Zainab, sestry imáma Husajna, která je v islámské tradici ctěna (Blandford 2024).

Závěr

Syrský konflikt, který má svůj původ v nenásilných protestech z roku 2011, se postupem času stal komplexním a eskalujícím problémem. Zlomovým bodem se stala situace, kdy se konflikt přetransformoval natolik, že si vyžádal intervenci ze strany Hizballáhu. Tato intervence Hizballáhu následně představovala klíčový moment ve formování syrské občanské války, která mě motivovala k bližšímu zkoumání aktivit Hizballáhu a jeho dopadů v kontextu syrského konfliktu. Moje výzkumná otázka, která se zaměřuje na angažovanost Hizballáhu v tomto konfliktu poté představuje základní pilíř této práce.

Můj výzkum následně ukázal, že prvotním důvodem k eskalaci původně nenásilných protestů v roce 2011, které vypukly jako reakce na autoritářské praktiky vlády prezidenta Bašára al-Asada a jeho rodiny, byla situace, která se odehrála ve městě Dará. Vláda nejdříve zatkla a následně mučila skupinku dětí, která posprejovala budovy ve městě inspirovanými grafity z událostí, které se děly v okolních zemích. Postupem času se situace stále vyostřovala, a to především kvůli neshodám mezi opozičními skupinami. V momentě, kdy opoziční skupiny měly návrh, přišly neshody, které znamenaly ztrátu jejich území ve prospěch vlády. Tyto rozpory se týkaly především politických názorů, strategií a cílů, přičemž hlavním důvodem zvýšeného napětí mezi opozičními frakcemi byl rok 2012. V tento rok Národní koalice nahradila Syrskou národní radu s cílem, že dojde snáz k navázání vztahů se spojenci, kteří by pomohli opozici ve válce. Výše zmíněné politické rozepře následně zesilovaly v kontextu začínající intervence nestátních a státních aktérů, kteří podtrhli, že syrský konflikt se stává nárazníkem mocenských ideologií.

Zlomovým bodem v syrském konfliktu, jak ukázala má data, z pohledu Hizballáhu se stal začátek roku 2013, kdy povstalecké skupiny úspěšně postupovaly napříč Sýrií k centru hlavního města Damašku, kde se připravovaly na velkou jarní ofenzivu s cílem svrhnout Asadův režim. Postup povstaleckých skupin byl okamžik, kdy Hizballáh přešel od neoficiální podpory Asadovy režimu s využíváním *soft power* k otevřené oficiální podpoře zahrnující přímou vojenskou

intervenci. Jak je z mého výzkumu patrné, tak si dovolím tvrdit, že zvýšená intervence ze strany Hizballáhu, která s sebou nesla oficiální prohlášení o přímé podpoře prezidenta Asada, byla klíčová pro budoucí vývoj konfliktu. Hrozící riziko pádu a porážky Asadova režimu, které představovala blížící se jarní ofenziva opozičních sil, byla z pohledu Hizballáhu a v rámci Osy odporu naprosto nepřijatelná.

Napětí v syrském konfliktu nadále eskalovalo v důsledku intervence ze strany ISIS, což přineslo novou úroveň komplikací do již tak složitého politického a vojenského prostředí. Můžeme zcela jistě říct, že v daný okamžik vedl Hizballáh boj na dvou frontách, a to jak proti opozičním frakcím, tak nově i proti ISIS. Následný rychlý vzestup této extremistické skupiny v Sýrii vážně ohrozil stabilitu Asadova režimu a představoval velkou výzvu pro syrskou vládu a její spojence. Útoky a dobytí strategických oblastí ze strany ISIS vyvolaly obavy ze zhoršení konfliktu a následné destabilizace celého Blízkého východu. Asadův režim se opět ocitl v těžké situaci, kdy hrozil jeho pád a následný chaos v zemi. Bez rychlé reakce a intervence ze strany spojenců by došlo k převratu a pádu režimu, což by mělo devastující následky pro budoucnost Sýrie a celé Osy odporu. Boje proti ISIS probíhaly na severu země od roku 2014 do roku 2016, kdy bylo Hizballáhem znovudobyto strategicky položené město Aleppo, čímž se podařilo zvrátit průběh konfliktu ve prospěch prezidenta Bašára al-Asada.

Několikrát zmiňovanou osu odporu tvoří spojení mezi Íránem, Sýrií a Hizballáhem. Spojenectví bylo vytvořeno s cílem vytvoření fronty proti americkému vlivu a jeho spojencům v regionu. Zachování Asadova režimu bylo a stále je klíčové pro udržení tohoto spojení a ochranu před vnějšími intervencemi, zejména ze strany západních mocností v regionu. Porážka Asada by znamenala oslabení pozice Íránu a Hizballáhu v regionu, což by mohlo vést k posílení amerického vlivu a ztrátě strategických pozic spojených s podporou Sýrie. Proto byla zvýšená intervence Hizballáhu v Sýrii nezbytná pro ochranu zájmů Osy odporu, a to zejména Íránu, a udržení stability v regionu.

K upevnění pozice Hizballáhu došlo v roce 2018, kdy získal strategickou výhodu v oblasti *Triangle of Death*, díky ruskému zapojení. Tato oblast pro Hizballáh představovala významnou strategickou výhodu v boji proti Izraeli, neboť sloužila jako přístupový bod k syrsko-izraelským hranicím. Jak zmiňují ve své analýze, tak Izrael je pro Hizballáh od jeho vzniku nepřítel číslo jedna, proti kterému bude zbrojit za každé situace. Na druhou stranu je však potřeba zmínit, že zvýšená působnost Hizballáhu v oblasti *Triangle of Death* znamenala potenciální riziko izraelské intervence, jelikož s něčím takovým se Tel Aviv zkrátka nemohl spokojit. Hizballáh však navýšil počet svých vojáků v oblasti na 2 500 jednotek a vybudoval další čtyři vojenské základny. Na tyto aktivity neměl Izrael, jak reagovat a do vážnější ofenzivy vůči Hizballáhu se nepouštěl. V konečném důsledku snížená aktivita Izraele rezonovala v rozšíření vlivu Hizballáhu do dalších částí Sýrie, včetně Latakii, Aleppa a Dei rez-Zoru, kde došlo k posílení vojenské přítomnosti a operační kapacity v zemi. Následná dynamika konfliktu v průběhu roku 2019 byla ovlivněna změnami v mezinárodních intervencích a politické sféře. Konsolidace moci syrského prezidenta Asada umožnila režimu získat větší kontrolu nad většinou země, což vedlo k celkovému zklidnění konfliktu a začátku pragmatických bojů.

Z mého výzkumu vyplývá, že role Hizballáhu v syrském konfliktu byla nejen výrazná, ale zásadní. Hizballáh se stal klíčovým aktérem, který výrazně ovlivnil průběh a výsledek konfliktu. Bez přímé vojenské intervence této organizace by syrský režim s jistotou padl, což by mělo důsledky nejen na území Sýrie, ale i v širším regionálním kontextu. Zároveň je důležité si uvědomit, že Hizballáh neintervenoval v syrském konfliktu pouze jako spojenec Asadova režimu, ale také v souladu s vlastními zájmy a strategiemi, které ve své analýze představuji v kontextu s Libanonem, kde především došlo k posílení jeho pozice zde. Současná pozice Hizballáhu v Libanonu je taková, že si zkrátka může dovolit dělat co chce a nikdo mu nemůže nic říct. Ukázkovým příkladem výše zmíněného jevu bylo využití ministerstva veřejného zdraví a následné ovlivnění prezidentských voleb.

Na základě zjištění, které nabízí můj výzkum je zjevné, že velice důležitým aktérem byl Írán a jeho protizápadní Osa odporu, která sehrála klíčovou roli při zainteresování Hizballáhu v syrské občanské válce. To naznačuje, že Hizballáh byl v konfliktu aktivní především proto, že to Írán chtěl. V konečném důsledku vyplývá, že tato intervence nebyla bezdůvodná ani jednostranná. Zapojením se do syrského konfliktu mimo jiné Hizballáh hájil také své zájmy v Libanonu, kde má své kořeny a politický vliv. I přes fakt, že syrský vnitrostátní konflikt není ukončen a myslím, že ještě dlouho nebude, tak můžeme sledovat spoustu proměnných. Dovolím si s jistotou tvrdit, že Hizballáh bez intervence v syrském konfliktu by nebyl tam, kde je v současnosti. Tím myslím především jeho vliv v Libanonu a vyspělost jakožto nestátního ozbrojeného aktéra. Role této organizace byla z pohledu Asada naprosto zásadní a nebýt jí, tak Asadův režim padl. Vzhledem ke složitosti Blízkého východu je velice složité odhadovat, jakým způsobem by se mohla situace do budoucna vyvíjet. Nicméně jedno je jasné, Sýrie už nikdy nebude bez Hizballáhu.

Seznam použité literatury

- Adamsky, Dima Dmitry (2020). The Impact of the Russian Operation in Syria on Hezbollah's Operational Art: A Hypothesis. *Studies in Conflict & Terrorism*, 43(5), 414–430.
- Al-Aloosy, Massaab (2022). Hezbollah in Syria: An Insurgent's Ideology, Interest, and Survival. *Middle East Policy*, 29(1), 125–138.
- Aljazeera (2018). *Syrian's war explained from the beginning* (<https://www.aljazeera.com/news/2018/4/14/syrias-war-explained-from-the-beginning> 13. 2. 2024).
- Akbarzadeh, Shahram (2019). Proxy Relations: Iran and Hezbollah. *Routledge Handbook of International Relations in the Middle East*, 321–329.
- Bellal, Annysa (2020). What Are “Armed Non-State Actors?” A Legal and Semantic Approach. *International Humanitarian Law and Non-State Actors: Debates, Law and Practice*, 1–27.
- Birol, Başkan (2019). Turkey between Qatar and Saudi Arabia: Changing regional and bilateral relations. *Uluslararası İlişkiler Dergisi* 16(62), 85–99.
- Blanford, Nicholas (2014). Hezbollah: In Syria for the Long Haul. *MEI*. 18. 11. 2014 (<https://www.mei.edu/publications/hezbollah-syria-long-haul> 10. 4. 2024).
- Blandford, Nicholas (2022). Lebanon: The Shiite Dimension. *Wilson Center*. 13. 7. 2022 (<https://www.wilsoncenter.org/article/lebanon-the-shiite-dimension> 20. 4. 2024).
- Britannica (nedatováno). *Syrian Civil War* (<https://www.britannica.com/event/Syrian-Civil-War> 16. 2. 2024).
- Brown–Felbab Vanda (2023). Nonstate armed actors in 2023: Persistence amid geopolitical shuffles. *Brookings*. 27. 1. 2023 (<https://www.brookings.edu/articles/nonstate-armed-actors-in-2023-persistence-amid-geopolitical-shuffles/> 7. 3. 2024).

Brown, Michael (1996). *The International Dimension of Internal Conflict* (Cambridge: MIT Press).

Burke Jason (2024). Iran's 'axis of resistance' is a potent coalition but a risky strategy. *The Guardian*. 14. 1. 2024 (<https://www.theguardian.com/world/2024/jan/14/irans-axis-of-resistance-is-a-potent-coalition-but-a-risky-strategy> 26. 2. 2024).

Carnegie Endowment for International Peace (2022). *Global Civil Society in a Geopolitical Age: How Great Power Competition Is Reshaping Civic Activism* (https://carnegieendowment.org/files/Global_Civil_Society_in_a_Geopolitical_Age3.pdf 19. 3. 2024).

Clapham, Andrew (2016). Non-State Actors. *International Human Rights Law* 3, 1–29.

Cultural atlas (nedatováno). *Syrian Culture* (<https://culturalatlas.sbs.com.au/syrian-culture/syrian-culture-core-concepts> 14. 2. 2024).

Daher, Aurélie (2014). Hezbollah Winning In Syria: At What Price? *Lobellog*. 24. 4. 2014 (<https://lobelog.com/hezbollah-winning-in-syria-at-what-price/> 19. 4. 2024).

Daher, Joseph (2016). *The Political Economy of Lebanon's Party of God* (London: Pluto Press).

Daily Star (2013). *Hezbollah's Actions in Syria Breach All Norms*. 23. 5. 2013(<http://www.dailystar.com.lb/News/Politics/2013/May%2023/218099hezbollahs-involvement-in-syria-breaches-all-norms%20siniora.ashx#ixzz2U9oNpFE2> 18. 4. 2024).

Dallas–Feeney, Christopher (2019). Violent Non-State Actors in the Middle East: Origins and Goals. *Regional Security in the Middle East*, 185–203.

- Daniel, Jan (2019). Občanská válka v Sýrii (přehled). *Encyklopedie migrace*. 30. 6. 2019 (<https://www.encyclopediaofmigration.org/syrska-obcanska-valka/> 28. 3. 2024).
- Darwich, May (2021). Foreign policy analysis and armed non-state actors in world politics: lessons from the Middle East. *Foreign Policy Analysis* 17(4), 1–11.
- Diplomacy Network (2023). *The Concept of Power in International Relations: Hard Power, Soft Power and Balance of Power* (<https://diplomacynetwork.com/the-concept-of-power-in-international-relations/> 22. 3. 2024).
- Ezzi, Mazen (2020). Lebanese Hezbollah's Experience in Syria. *European University Institute*, 1–23.
- Fawzy, Muhammad (2016). Iran and Hezbollah: A Very Special Relationship. *Annals of the Faculty of Arts, Ain Shams University* 44, 447–502.
- Ford, Stephen Robert (2019). The Syrian Civil War. *Middle East Institute* (https://www.mei.edu/sites/default/files/201904/Ford_The_Syrian_Civil_War.pdf 2. 2. 2024), 1-26.
- Foreign Policy Research Institute (2020). *Syria Conflict Map – March 2019*. 6. 3. 2020 (<https://www.fpri.org/article/2020/03/idlib-the-most-dangerous-place-on-earth/syria-conflict-map-march-2019/> 14. 4. 2024).
- Ghaddar, Hanin (2013). The Marriage and Divorce of Hamas and Hezbollah. *Wilson Center* 26. 8. 2013 (<https://www.wilsoncenter.org/article/the-marriage-and-divorce-hamas-and-hezbollah> 3. 3. 2024).
- Ghaddar, Hanin (2018). Why Does Hezbollah Want Lebanon's Health Ministry? *The Washington Institute for Near East Policy*. 19. 10. 2018 (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/why-does-hezbollah-want-lebanons-health-ministry> 20. 4. 2024).

- Ghaddar, Hanin (2020). The Lebanese-Syrian borders and Hezbollah's priorities. *Alarabiya News*. 10. 6. 2020 (<https://english.alarabiya.net/views/news/middle-east/2020/06/10/The-Lebanese-Syrian-borders-and-Hezbollah-s-priorities-> 20. 4. 2020).
- Ghitis, Frida (2018). Lebanon's Elections Show Hezbollah Survived Its Intervention in Syria. *World Politics Review*. 10. 5. 2018 (<https://www.worldpoliticsreview.com/lebanon-s-elections-show-hezbollah-survived-its-intervention-in-syria/> 19. 4. 2024).
- Gleick, Peter (2014). Water, Drought, Climate Change, and Conflict in Syria. *Weather, Climate, and Society* 6(3), 331–340.
- Grimm, Sonja – Weiffen, Brigitte (2018). Domestic elites and external actors in post-conflict democratisation: mapping interactions and their impact. *Conflict, Security & Development* 18(4).
- Hassan, Haniff Muhammad (2017). The Danger of Takfir (Excommunication): Exposing IS' Takfiri Ideology. *Counter Terrorist Trends and Analyses* 9(4), 3–12.
- Hassanein, Ali (2020). Post-arab spring: the arab world between the dilemma of the nation-state and the rise of violent non-state actors (VNSAs). *Asian Journal of Middle Eastern and Islamic Studies* 14(1), 68–83.
- Hill, Christopher (2005). *Foreign Policy in the Twenty-First Century* (Basingstoke: Palgrave Macmillan).
- Husseini, El Rola (2010). Hezbollah and the Axis of Refusal: Hamas, Iran and Syria. *Third World Quarterly* 31(5), 803–815.
- Itani, Faysal (2013). Syria's war threatens Lebanon's fragile economy. *Atlantic Council*. 9. 7. 2013 (<https://www.atlanticcouncil.org/in-depth-research-reports/issue-brief/syrias-war-threatens-lebanons-fragile-economy/> 20. 4. 2024).
- Jasser, Zuhdi Mohamed (2014). Sectarian Conflict in Syria. *PRISM* 4, 58–67.

Jelen, Libor (nedatováno). Ohniska napětí a konflikty. *Geografienasbavi* (<https://www.geografienasbavi.cz/files/Politick%C3%A1%20geografie/Doprovodn%C3%A9%20texty/4%20text%20Ohniska%20nap%C4%9Bt%C3%AD%20a%20konflikty.pdf> 19. 3 2024).

Kais, Roi (2015). Hezbollah face internal criticism in Lebanon. *Ynetnews*. 28. 1. 2015 (<https://www.ynetnews.com/articles/0,7340,L-4620415,00.html> 19. 4. 2024).

Kalyvas, Stathis (2006). *The logic of violence in civil war* (Cambridge: University Press).

Kane, Robert (2018). A Life Cycle Analysis of Hezbollah: Where the Group Came from and Where it is going. *American Intelligence Journal* 35(2), 67–73.

Kassidiaris, Alex (2021). Shadow economy: How Hezbollah benefits from Lebanon's financial collapse. *The New Arab*. 2. 8. 2021 (<https://www.newarab.com/analysis/how-hezbollah-surviving-lebanons-economic-collapse> 20. 4. 2024).

Khan, Hafeez Ulla – Waseem Khan (2017). Syria: History, The Civil War and Peace Prospects. *Journal of Political Studies* 24(2), 557–573.

Khatib, Lina (2014). Regional Spillover: Lebanon and the Syrian Conflict. *Carnegie Endowment for International Peace*. 9. 6. 2014 (<https://carnegie-mec.org/2014/06/09/regional-spillover-lebanon-and-syrian-conflict-pub-55829> 19. 4. 2024).

Klosek, Kamil (2019). Indirect Interventions in Civil Wars: The Use of States as Proxies in Military Interventions. *Mezinárodní vztahy* 54(1), 5–26.

Knaub, Zayn (2013). Why is Hezbollah in Syria? *Small Wars Journal*. 19. 11. 2013 (Why is Hezbollah in Syria? | Small Wars Journal 3. 4. 2024).

Kookshi, Ali Safar – Shirkhani, Ali – Kiani, Davood (2020). Investigation into Hezbollah's role in the political structure of Lebanon (2006–2018). *International Journal of Social Science Research and Review* 3(1), 27–40.

- Levitt, Matthew (2021). Hezbollah's Regional Activities in Support of Iran's Proxy Networks. *MEI*. 26. 7. 2021 (<https://www.mei.edu/publications/hezbollahs-regional-activities-support-irans-proxy-networks> 1. 4. 2024).
- Longley, Robert (2022). What Are Non-State Actors? *ThoughtCo*. 28. 7. 2022 (<https://www.thoughtco.com/non-state-actors-5443123> 5. 3. 2024).
- Lucas, Scott (2015). *The effects of Russian intervention in the Syria crisis* (Birmingham: GSDRC).
- Manfreda, Primoz (2019). The Difference Between Alawites and Sunnis in Syria. *ThoughtCo*. 30. 7. 2019 (<https://www.thoughtco.com/the-difference-between-alawites-and-sunnis-in-syria-2353572> 16. 2. 2024).
- Metternich, Nils – Gleditsch, Skrede Kristian – Dorussen, Han – Ruggeri, Andrea (2012). International dimensions of internal conflict. *ResearchGate* (https://www.researchgate.net/publication/298451847_International_dimensions_of_internal_conflict 8. 4. 2024).
- Mirza, Nadeem Muhammad – Abbas, Hussain – Qaisrani, Hasnain Irfan (2021). Anatomising Syrian crisis: Enumerating actors, motivations, and their strategies (2011–2019). *Liberal Arts and Social Sciences International Journal* 5(1), 41–54.
- Mohanad, Hage Ali (2019). *Power Points Defining the Syria–Hezbollah Relationship*. Carnegie Endowment for International Peace, 1–23.
- Netrval, Daniel (2015). Občanská válka v Sýrii. *Asociace pro mezinárodní otázky*. 15. 12. 2015 (<https://www.amo.cz/wp-content/uploads/2016/01/PSS-Syrie-Minisimulace.pdf> 2. 2. 2024), 1–19.
- Norman, Julie (2023). Hamas and Hezbollah: how they are different and why they might cooperate against Izrael. *The Conversation* (<https://theconversation.com/hamas-and-hezbollah-how-they-are-different-and-why-they-might-cooperate-against-israel-215737> 3. 3. 2024).
- Norton, Augustus Richard (2007). The role of Hezbollah in Lebanese domestic politics. *The International Spectator* 42(4), 475–491.

Pollak, Nadav – Ghaddar, Hanin (2016). A transformative experience: Understanding Hezbollah's involvement in Syria. *Washington Institute for Near East Policy*, 1–4.

Pourahmadi, Adam (2022). Forty years on, Hezbollah is isolated but more powerful than ever. *CNN*. 29. 8. 2022 (<https://edition.cnn.com/2022/08/26/middleeast/lebanon-hezbollah-40-years-mime/index.html> 20. 4. 2022).

Robinson, Kali (2020). What Is Hezbollah? *Council on Foreign Relations* 1, 1-15.

Roland, Popp (2012). The Syrian Civil War: Between Escalation and Intervention. *CSS Analyses in Security Policy* 124, 1–5.

Salim, Jad (2019). Syria: A country born of tolerance. *The Guardian* (<https://www.theguardian.com/the-guardian-foundation/2019/jun/20/syria-a-country-born-of-tolerance> 14. 2. 2024).

Schneckener, Ulrich (2006). Fragile Statehood, Armed Non-State Actors and Security Governance. Bryden, Alan – Caparini, Marina (Eds.). *Private Actors and Security Governance*, 1–328.

Schneckener, Ulrich (2010). *Dealing with Armed Non-State Actors in Peace-and State Building, Types and Strategies* (Londýn: Palgrave Macmillan).

Seth, Jones – Markusen, Maxwell (2018). The Escalating Conflict with Hezbollah in Syria. *CSIS* (https://csis-website-prod.s3.amazonaws.com/s3fs-public/publication/180620_JonesMarkusen_EscalatingConflict_FINAL.pdf 23. 3. 2024).

Singer-Rock, Aaron (2015). *Foreign Policy Research Institute*. 25. 11. 2015 (<https://www.fpri.org/article/2015/11/religion-and-secularism-in-the-middle-east-a-primer/> 30. 3. 2023).

- Smyth, Phillip (2018). Lebanese Hezbollah's Islamic Resistance in Syria. *The Washington Institute for Near East Policy*. 26. 4. 2018 (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/lebanese-hezbollahs-islamic-resistance-syria> 2. 4. 2024).
- Stedman, Stephen John (1999). *International actors and internal conflicts* (New York: Rockefeller Brothers Fund).
- Steinberg, Guido (2021). The "Axis of Resistance". *SWP Research Paper* 6, 1–38.
- Sullivan, Marisa (2014). Hezbollah in Syria. *Institute for the Study of War* (https://www.understandingwar.org/sites/default/files/Hezbollah_Sullivan_FINAL.pdf 2. 4. 2024).
- Suechika, Kota (2018). Strategies, Dynamics, and Outcomes of Hezbollah's Military Intervention in the Syrian Conflict. *Asian Journal of Middle Eastern and Islamic studies* 12(1), 89–98.
- Tokmajyan, Armenak (2014). Hezbollah's Military Intervention in Syria: political choice or religious obligation? *Approaching religion* 4(2), 105–112.
- Valensi, Carmit (2015). Non-state actors: A theoretical limitation in a changing Middle East. *Military and Strategic Affairs* 7(1), 59–78.
- Van Veen, Eva – Pellise, Anna Dolorez – Ezzeddine, Nour – Napolitano, Pietro (2021). Band-aids, Not Bullets. EU policies and interventions in the Syrian and Iraqi civil wars. *CRU Report*, 1–55.
- Wieland, Carten – Almqvist, Adam – Nassif, Helena (2013). The Syrian uprising: dynamics of an insurgency. *Syria Studies* 5(1), 1–118.
- Wimberly, Jason (2015). Wilayat al-Faqih in Hizballah's Web of Concepts: A Perspective on Ideology. *Middle Eastern Studies* 51(5), 687–710.
- Zhormartkyzy, Maria (2023). The role of mediation in international conflict resolution. *Law and Safety* 90, 169–178.

Resumé

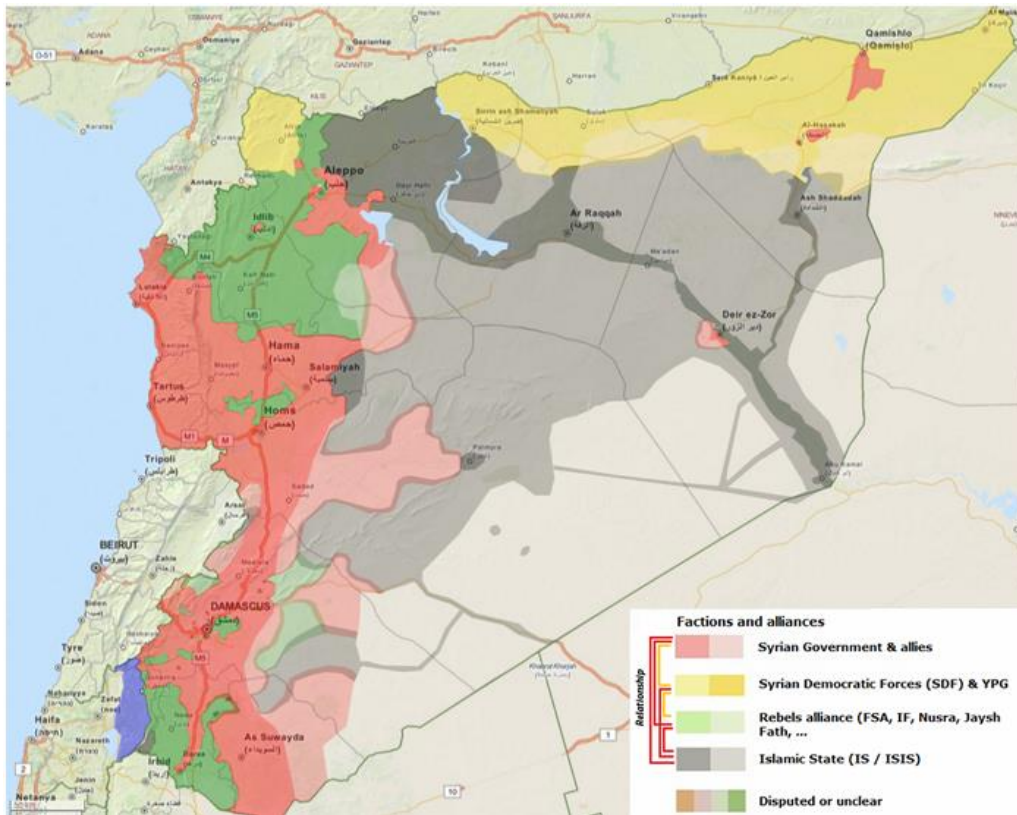
The Syrian conflict, which erupted in 2011 as a response to the authoritarian practices of President Bashar al-Assad's government, has become one of the most significant conflicts in the Middle East. Alongside the Syrian government and opposition groups, various political entities became involved, exacerbating the security situation in the region and destabilizing it. Among the key actors are not only the Kurdish units (YPG) and ISIS but also Hezbollah, a Shiite organization with a long-standing alliance with the Assad regime.

Hezbollah, as part of the so-called Axis of Resistance, played a significant and stable role in the Syrian conflict, influencing the political and security situation in the region. Its intervention was not merely support for the Assad regime but also stemmed from its own strategic interests and alliances with Iran. Hezbollah's involvement in the conflict has deeper motivations related to protecting its interests in Lebanon and maintaining its position in regional politics.

The aim of this bachelor's thesis is to analyze in detail the role of Hezbollah in the Syrian civil conflict and assess its impact on the political and security situation in the region. Focusing on Hezbollah's motivations, interventions, and the consequences of its participation in the conflict will provide a deeper understanding of the dynamics of this complex conflict.

Přílohy

Příloha č. 1: Mapa syrského konfliktu – prosinec 2015 (Lucas 2015: 4).

Příloha č. 2: Mapa syrského konfliktu – březen 2019 (Foreign Policy Research Institute 2020).

